

Ung Företagsamhets roll och värdeskapande i samhället

JUNI 2026

Ung
Företagsamhet

En del av JA Worldwide

Grant Thornton

45 år av entreprenörskap – så skapar vi värde för unga och för Sverige

När jag möter unga människors idéer och nyfikenhet, känner jag stark framtidstro. I en tid som präglas av stor osäkerhet ser jag varje vecka hur unga tar ansvar, identifierar problem och omsätter idéer i handling. De vågar testa nytt, samarbeta och tänka kreativt. Den kraften är inte bara hoppfull, den är helt avgörande för Sveriges framtid.

Detta är Ung Företagsamhets första rapport som samlat beskriver vår påverkan och vårt samhällsvärde. För första gången synliggör vi hur vårt arbete skapar värde för barn och ungdomar, för skolan och för samhället i stort, genom att identifiera, kvantifiera och värdera våra viktigaste effekter i kronor. Det är ett viktigt steg för oss. Genom rapporten vill vi visa att företagsamhet i skolan inte bara bidrar till lärande och personlig utveckling, utan också till reellt och mätbart samhällsvärde.

Det är med stor ödmjukhet som jag konstaterar att Ung Företagsamhet med 143 700 elever, cirka 22 000 engagerade lärare, 13 100 rådgivare och 5 000 aktiva alumner i 24 regioner i hela Sverige, skapade ett samhällsvärde motsvarande **9,3 miljarder kronor** under läsåret 2025/26. Det är en siffra att vara stolt över. Vi är stolta, men inte nöjda. Vi kan göra mer. Tillsammans.

Vi står inför betydande samhällsutmaningar. I dag befinner sig över 140 000 unga utanför arbete och studier, många utan framtidstro eller känsla av delaktighet. Utanförskap bland unga innebär höga mänskliga kostnader och stora samhällsekonomiska

konsekvenser över tid, kostnader som påverkar hela samhället. Parallellt förändras arbetsmarknaden snabbt genom AI och datadriven utveckling. Det ställer nya krav på kompetenser, där förmågor som kreativitet, problemlösning och samarbete blir allt viktigare.

Här spelar Ung Företagsamhet en avgörande roll. Genom vår verksamhet ges unga möjlighet att utveckla entreprenöriella förmågor som hjälper dem att förstå sig själva, sin omvärld och arbetslivet. De lär sig att ta ansvar, arbeta tillsammans och skapa värde, för sig själva och för andra. Vi fungerar därmed som en konkret brygga mellan skola och arbetsliv, och som en kraft för motivation, inkludering och framtidstro.

Men alla unga får ännu inte den chansen. I dag saknar två tredjedelar av Sveriges gymnasieelever tillgång till Ung Företagsamhet. Det beror bland annat på att vi inte är en obligatorisk del av undervisningen, utan är beroende av lokala prioriteringar och resurser, vilket skapar stora skillnader mellan skolor och regioner. Denna ojämlikhet begränsar både individens möjligheter och samhällets potential. Vår ambition är tydlig: alla unga ska få möjlighet att utveckla sitt entreprenörskap och sin företagsamhet, oavsett bakgrund eller bostadsort.

Det är viktigt. För individens och skolans utveckling. Och för vårt samhälles och Sveriges framtid.

Tove Jarl, VD Ung Företagsamhet

Innehåll

1.	Sammanfattning	s. 4
2.	Om Ung Företagsamhet	s. 8
3.	Bakgrund till rapporten	s. 17
4.	Metod för analys och värdering	s. 21
5.	Ung Företagsamhet skapar värde genom en hel kedja	s. 24
6.	Socialt värdeskapande	s. 30
7.	Ekonomiskt värdeskapande	s. 45
8.	Miljömässigt värdeskapande	s. 57
9.	Slutsatser och rekommendationer	s. 61

Bilagor	s. 67
----------------	-------

1. Metod, beräkningar och antaganden
2. Källor och intervjuade personer
3. Författare

Sammanfattning

Rapporten på två sidor

Rapporten på två sidor (1/2)

Sammanfattning

Denna rapport visar att Ung Företagsamhet skapar ett betydande och mätbart samhällsvärde om cirka 9,3 miljarder kronor under läsåret 2025/2026. Värdet uppstår genom en sammanhängande påverkan från utbildning till arbetsmarknad, företagande och samhällsekonomi, där entreprenöriella förmågor fungerar som en central drivkraft. Den övergripande slutsatsen är att entreprenöriellt lärande är en strategisk investering för Sverige.

Ung Företagsamhet fungerar som en katalysator mellan utbildning, arbetsliv och näringsliv genom att utveckla kompetenser såsom initiativförmåga, problemlösning, samarbete och självledarskap - förmågor som i ökande grad efterfrågas i en ekonomi präglad av AI, omställning och snabb förändring.

Det största värdet genereras inom det sociala området, motsvarande cirka **7,3 miljarder kronor**, där förbättrad anställningsbarhet, stärkt entreprenöriell förmåga och ökad inkludering bidrar till högre inkomster, snabbare etablering på arbetsmarknaden och minskat utanförskap. Ekonomiskt värdeskapande uppgår till cirka

2 miljarder kronor och drivs främst av ökat företagande, entreprenöriell tillväxt och tillväxt genom att stärka kvinnors entreprenörskap.

En central insikt är att huvuddelen av värdet realiserats långsiktigt genom stärkt humankapital snarare än kortsiktiga ekonomiska effekter. Ung Företagsamhet bidrar därmed inte enbart till utbildningskvalitet, utan till ett mer produktivt, inkluderande och innovationsdrivet samhälle. Samtidigt visar analysen att en stor del av potentialen inte tas till vara. Två tredjedelar av Sveriges gymnasieelever saknar tillgång till Ung Företagsamhet, och bristande integration mellan entreprenörskap och STEM medför betydande alternativkostnader. Detta innebär att dagens system begränsar både individers möjligheter och Sveriges långsiktiga konkurrenskraft.

Utöver dessa kvantifierade effekter visar analysen också på ett växande, men ännu inte fullt värderat, bidrag kopplat till hållbar innovation. En ökande andel av UF-företagen utvecklar affärsidéer med tydligt hållbarhetsfokus, såsom energieffektiva lösningar, resurseffektiv vattenanvändning, tjänster som syftar till att förbättra psykisk hälsa samt digitala lösningar

som ökar effektivitet och tillgänglighet i olika delar av samhället.

Detta innebär att Ung Företagsamhet i praktiken fungerar som en tidig innovationsarena där unga identifierar och adresserar samhällsutmaningar kopplade till klimat, hälsa och digitalisering. Det värde som skapas genom dessa lösningar är potentiellt betydande, men har ännu inte varit möjligt att värdera inom ramen för analysen.

Därmed underskattar den nuvarande modellen sannolikt den totala samhällsnyttan. Samtidigt är det viktigt att notera att även negativa externa effekter kan uppstå. Klimatpåverkan från transporter, resursanvändning samt social påverkan i leverantörsled är exempel på områden där påverkan existerar, men där datatillgång och metodutveckling ännu inte möjliggjort en fullständig kvantifiering och värdering. Detta innebär att analysen ger en konservativ bild av både positiv och negativ påverkan, och att ett mer heltäckande perspektiv kräver fortsatt metodutveckling.

Rapporten på två sidor (2/2)

Executive summary

Mot denna bakgrund identifieras följande prioriterade rekommendationer:

För stat och myndigheter

Entreprenörskap bör återintegreras tydligt i läroplanerna och en sammanhållen nationell strategi etableras. Entreprenöriell förmåga är en central framtidskompetens och bör behandlas som grundläggande färdighet i hela utbildningssystemet. Förenkla därtill regelverk och sänk kostnaden för UF-företagare som vill starta aktiebolag.

För kommuner och skolhuvudmän

Entreprenöriellt lärande bör integreras bredare, särskilt i yrkesprogram och STEM-utbildningar, samt tidigare i utbildningskedjan. Likvärdig tillgång kräver stabil och långsiktig finansiering.

För näringslivet

Fördjupa samverkan med Ung Företagsamhet, bidra med kompetens och mentorskap. Nå framtidens största talanger och ledare med produkter och tjänster, och bidra samtidigt till inkludering och utveckling av framtidskunskap som är centralt för svensk innovationsförmåga och konkurrenskraft.

För Ung Företagsamhet

Kombinera ökad räckvidd med stärkt kvalitet genom förbättrat lärarstöd, metodutveckling och målsättning samt uppföljning för att säkerställa att ännu fler elever tillgodogör sig utbildningen fullt ut. Mät och följ upp hur elevernas UF-företag bidrar till att lösa långsiktiga samhällsutmaningar. Nyttja insikterna från denna rapport till att ytterligare harmonisera och förbättra verksamheten. Utgå från värdet och öka takten i förflyttningen för att kunna nå fler unga, attrahera fler partners och stärka dialogen med samhället. Överväg utbildningsinsats för näringslivet, eventuellt i samverkan med annan.

Sammantaget visar rapporten att entreprenöriellt lärande är en avgörande hävstång för tillväxt, innovation och social sammanhållning. Ung Företagsamhet bidrar till ekonomiskt och socialt värde i traditionell mening, men också till utvecklingen av lösningar som adresserar framtidens centrala samhällsutmaningar. Den största framtida potentialen ligger i att skala modellen och integrera den systematiskt i utbildningssystemet, vilket kan väsentligt öka Sveriges långsiktiga innovationsförmåga och konkurrenskraft.

Rekommendationer

1. Nationell prioritering av entreprenörskap

Återinför entreprenörskap som tydligt styrt område i läroplanerna och etablera en nationell strategi kopplad till innovation, kompetensförsörjning och tillväxt. Modernisera regelverk och sänk kostnaden för övergång till AB från UF-företag.

2. Likvärdig tillgång för alla elever

Gör entreprenöriellt lärande till en del av skolans kärnuppgift. Säkerställ långsiktig finansiering för nationell täckning.

3. Integrera entreprenörskap i STEM och yrkesutbildning – i all utbildning

Kombinera teknisk kompetens med entreprenöriella förmågor. Tillvarata orealiserad potential och öka innovations- och tillväxtkraft

4. Stärk samverkan med näringslivet

Skala upp mentorskap, nätverk och arbetslivskoppling. Säkerställ entreprenöriell förmåga i hela näringslivet för ökad digitalisering och kapitalisering på data och AI.

5. Fokusera på kvalitet och effekt per elev

Utveckla pedagogik, lärarstöd och uppföljning. Säkerställ att fler elever omsätter utbildningen i faktiska resultat. Målsätt och följ upp UF-företag med lösning på samhällsutmaningar. Överväg samverkan för insats för näringslivet.

Ung Företagsamhets totala värdeskapande för 25/26

Socialt värdeskapande för
unga i form av olika förmågor
och kompetenser

7,3 miljarder
2 miljarder
9,3 miljarder

Ekonomiskt värdeskapande för samhället
genom tillväxt i entreprenörsbolag, kvinnors
entreprenörskap, rätt gymnasieval och
ideellt engagemang.

Totalt samhällsnettovärde som realiserats
genom Ung Företagsamhets verksamhet
och ekosystem under ett skolar

Om Ung Företagsamhet

Aktör med påverkan långt bortom klassrummet

Om Ung Företagsamhet

Ung Företagsamhet Sverige grundades 1980 och är idag den ledande organisationen för entreprenörskapsutbildning i Sverige. Organisationen verkar inte bara för att stärka unga och ge dem kunskap om företagande, utan också för att stärka svensk förmåga att starta livskraftiga företag, driva innovation och tillväxt.

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation och en del av den globala organisationen Junior Achievement som bland annat nominerats till Nobels fredspris 2022-2026. I över 45 år har Ung Företagsamhet utbildat gymnasieelever i entreprenörskap och sedan 2010 bedrivs arbete också i grundskolan. Ung Företagsamhet verkar också för att etablera sig bredare inom yrkesutbildning.

Som en av världens största och mest inflytelserika organisationer för unga erbjuder Ung Företagsamhet, som en del av Junior Achievement-nätverket, praktisk och verklighetsnära utbildning inom entreprenörskap, arbetslivsförberedelse och privatekonomi.

Verksamheten syftar till att ge barn och unga möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap. Genom läromedel, lärarstöd, utbildningar, tävlingar, möten med arbetslivet och ett alumninätverk erbjuder Ung Företagsamhet ett ekosystem där entreprenöriellt lärande kan gå från idé till handling. Under ett år på gymnasiet får eleverna möjlighet att starta och driva ett UF-företag med allt vad det innebär. En läroresa som ger dem erfarenhet och kunskap för livet, oavsett vad de väljer att fokusera på sedan. I grundskolan har Ung Företagsamhet närvaro genom läromedel och utbildningskoncept med fokus på entreprenöriella förmågor som kreativitet, problemlösning och samarbete.

Ung Företagsamhet som verksamhet

Ung Företagsamhet finns över hela Sverige, från norr till söder, genom ett nationellt kansli och 24 regionala föreningar. 150 engagerade medarbetare hjälper elever och lärare på skolorna och över 13 000 ideella rådgivare från näringslivet finns som stöd. Ung Företagsamhet stöds av offentliga medel och partnerskap med det privata näringslivet.

Under läsåret 2025/2026 drev 43 738 gymnasieelever UF-företag på 640 gymnasieskolor. Ung Företagsamhets läromedel och material finns också på över hälften av Sveriges grundskolor. Sammantaget når verksamheten 283 av landets kommuner, motsvarande 98 procent.

Ung Företagsamhet driver sin verksamhet i nära samverkan med skolan, men är inte en del av den offentliga utbildningsförvaltningen. Organisationen fungerar i stället som en brygga mellan skola, arbetsliv och samhälle.

Genom ett brett samarbete mellan skola och näringsliv har Ung Företagsamhet gett över 680 000 elever kunskap, färdigheter och självförtroende för att möta framtiden under de 45 år som verksamheten varit igång. Med sin omfattning, erfarenhet och sitt starka engagemang bidrar Ung Företagsamhet till att rusta nästa generation med entreprenöriell förmåga, innovationsriktighet och kunskap och därigenom formas framtidens ledare i samhället.

Läsåret 25/26 i siffror

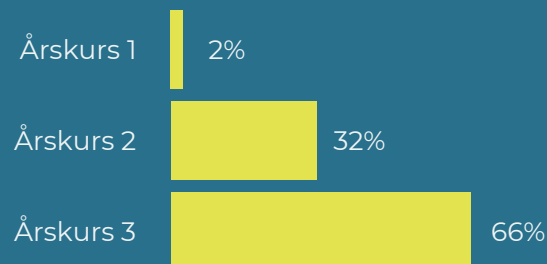
Elever som driver UF-företag på gymnasiet:	43 738
UF-företag på gymnasiet:	13 520
UF-lärare på gymnasiet:	1 912
UF-rådgivare i näringslivet:	13 115
Regioner där Ung Företagsamhet finns:	24 (100%)
Kommuner som arbetar med Ung Företagsamhet:	283 (98%)
Gymnasieskolor med UF-företagande:	640 (72%)
Grundskolor som arbetar med Ung Företagsamhet:	2 350 (50%)
Elever i grundskolan med UF-utbildning:	100 000
Registrerade grundskolelärare:	20 018
Elever som drivit UF-företag sedan start 1980:	684 308
Aktiva UF-alumner:	5 008
Medarbetare på Ung Företagsamhet:	166

Demografi för UF-företagare 2025/26

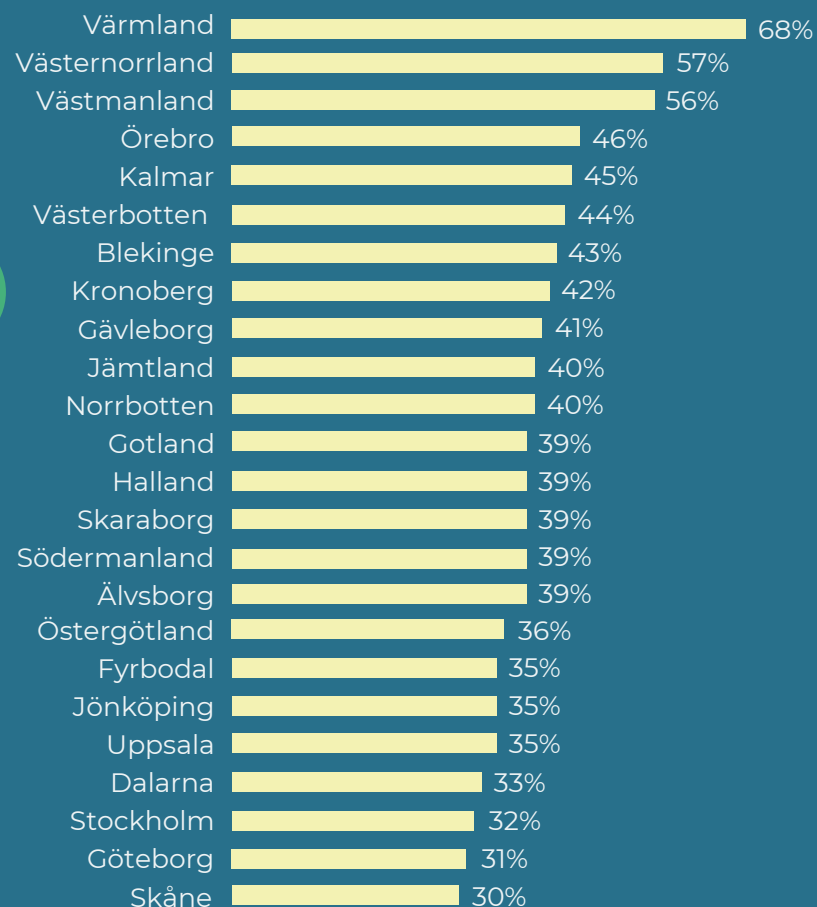
Kön

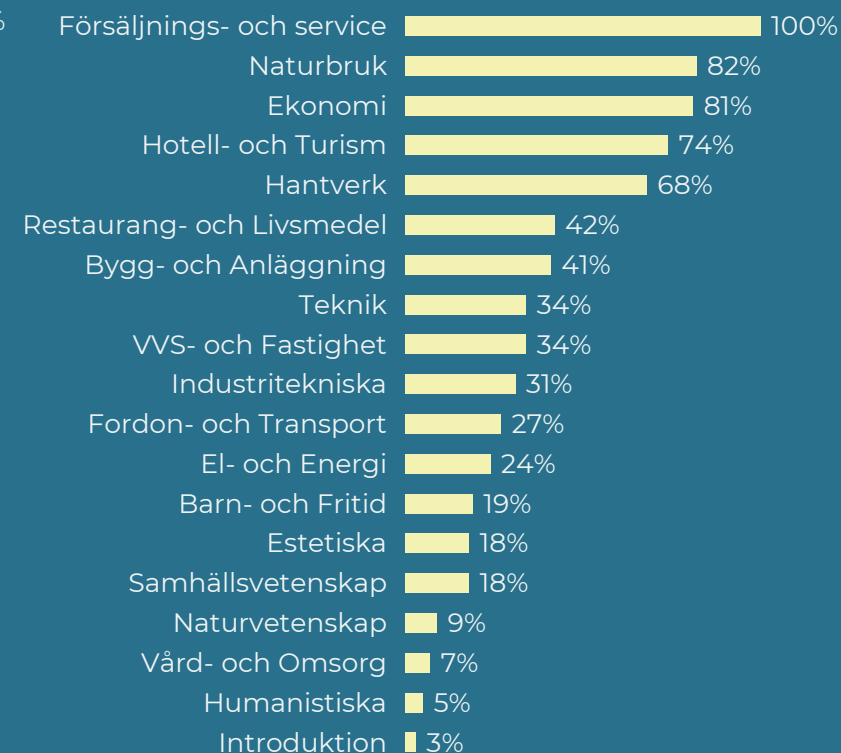
Årskurs

Genomslag region

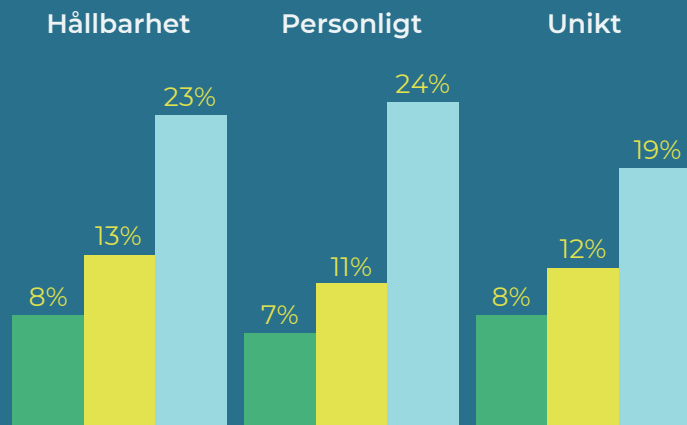

Genomslag program

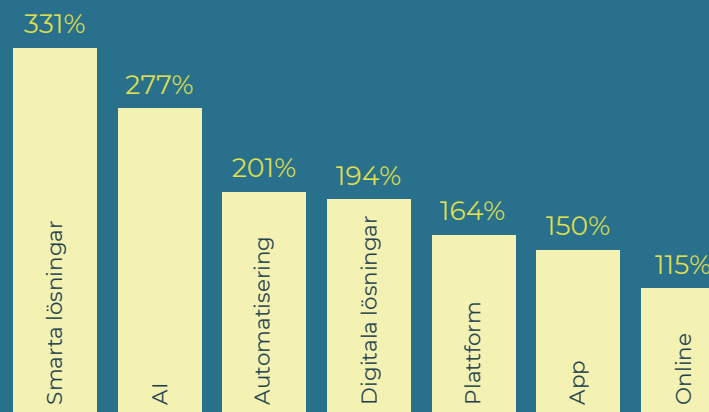

Fokus för UF-företagen 2025/26

Ett UF-företag är ett företag som startas, drivs och avvecklas under ett läsår på gymnasiet och kan drivas inom alla gymnasieprogram - kopplat till ett eller fler ämnen. Vanligen består ett UF-företag av tre till fem medlemmar som ska klara av fem obligatoriska moment för att bli intygsberättigade. Under resan har de stöd av lärare, en extern rådgivare och det regionala UF-kontoret.

Skillnader. Förändringar i förekomst av begreppen i UF-företagens affärsidéer jämfört med förra läsåret.

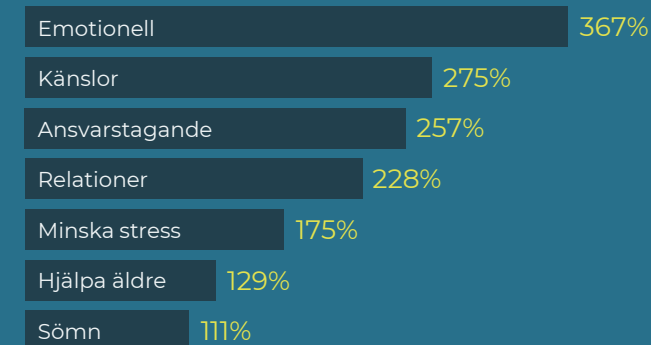
Ökar. Det är flera begrepp kopplade till teknik och AI som har ökat jämfört med 2025.

4X Det är nästan fyra gånger vanligare med en affärsidé i kategorin Personligt jämfört med detta läsår än för två år sedan.

1/4 Ungefär var fjärde affärsidé innehåller ord som kan kopplas till "personlig" (24%) likt "hållbarhet" (23%).

64% Begreppet "terapi" har ökat med 64% i UF-företagens affärsidéer sedan 2025.

55% Att "hjälpa yngre" har ökat med 55% i UF-företagens affärsidéer sedan 2025.

Ökar. Det är flera begrepp kopplade till affärsidé-kategorin "psykisk hälsa" som har ökat stort sedan 2025.

Efter SM-guldet – nu ska deras innovativa AI-lösning hjälpa fler lärare

En AI-assistent som stöttar och gör lärares administrativa arbete lättare. Med den innovativa affärsidén vann Jonathan Larsson och Liam Hillefors Årets UF-företag på SM i Ung Företagsamhet 2025 och representerade Sverige på EM. Nu tar de sin affärsidé vidare.

När Liam Hillefors och Jonathan Larssons lärare blev utbränd började de fundera: "Är det här en del av ett större problem?" Det var det och där föddes deras affärsidé.

Under UF-året tog de sedan som A-Plus Intelligence UF fram en webbapplikation, en AI-assistent, med olika funktioner som underlättar, effektiviserar och stödjer lärares arbete. Baserat på underlag från Skolverket med bland annat ämnes- och kursdata, betygskriterier och centrala innehåll kan AI-assistenten exempelvis hjälpa lärare att skapa uppgifter, erbjuda ämnesstöd och automatisera uppgifter.

UF-året kröntes sedan med vinst på SM i Ung Företagsamhet som Årets UF-företag samt SM-silver i Årets tjänst.

– Det kändes helt fantastiskt efter allt jobb, energi och tid vi hade lagt ner. Det betyder otroligt mycket för oss för vi har kämpat hårt. Att få ihop det vi har gjort, från knappt en idé för ett år sedan till att ha tagit fram något som kan hjälpa så många lärare och elever över hela landet känns fantastiskt, säger Liam och Jonathan segern.

Genom vinsten fick de även representera Sverige i EM i Ung Företagsamhet, Gen-E, i Aten. Så hur summerar de UF-året med lite perspektiv?

– Det är fortfarande väldigt överkligt med allt vi fått vara med om. SM var en fantastisk upplevelse, och att sedan få ta sig hela vägen till EM var något vi aldrig trodde. UF-året har betytt oerhört mycket och vi tar med oss många lärdomar, nya kompisar och mycket mer som vi har användning för hela livet.

Några av lärdomarna är att inte underskatta tiden som utveckling av en produkt tar, att starta tidigt med försäljning och ha rätt rådgivare enligt duon. Nu tar de sin affärsidé vidare som en del av skolplattformen Metiner som köpt upp deras affärsidé. Målet är att fortsätta utveckla sitt verktyg för att hjälpa ännu fler lärare.

– Vi fortsätter i full fart med vår produkt och plattform, fast nu tillsammans med Meitner. Vi har vårt egna team där vi ansvarar för och driver utvecklingen av vår AI-plattform och fortsätter till vardags att utveckla plattformen och rulla ut den till skolor och lärare runt om i landet, säger Jonathan och Liam.

– Mycket av vårt arbetssätt och vardag under UF-året fortsätter alltså nu, fast vi har möjligheten att få göra det på heltid och på ännu större skala med ännu fler resurser bakom oss. Det är verkligen häftigt att få se en produkt man slet så hårt med under UF-året bli använd dagligen av massa användare i hela landet.

UF-elevernans topp 10 ord för UF året 25/26

Utvecklande **Intressant**
Lärorikt Utmanande
Spännande **Roligt** Bra
Jobbigt Stressigt

Prisbelönt samhällsinsats som stärker framtidens entreprenörer

Ung Företagsamhet har tilldelats Svenska utbildningspriset i kategorin Årets samhällsinsats, ett erkännande av organisationens långsiktiga arbete för att stärka ungas handlingskraft, framtidstro och jämlikhet i hela Sverige. Genom entreprenörskap i skolan får elever praktisk erfarenhet av företagande och utvecklar centrala kompetenser som kreativitet, problemlösning och självledarskap – färdigheter som är avgörande för både arbetsmarknaden och ett hållbart samhälle.

Under läsåret 2025/2026 nådde UF en rekordnivå med 43 738 gymnasieelever som drev UF-företag. Parallellt stärks närvaron i grundskolan, vilket möjliggör en tidig introduktion till entreprenöriellt lärande och bidrar till att fler unga ser möjligheter i sin egen framtid. UF:s arbete bidrar också till ökad jämställdhet och inkludering, där särskilt kvinnor med UF-erfarenhet i högre grad startar företag.

Svenska utbildningspriset lyfter aktörer som främjar innovation, engagemang och livslångt lärande. Av totalt 1700 nomineringar stod Ung Företagsamhet som vinnare i kategorin Årets samhällsinsats – ett kvitto på organisationens betydelse för svensk kompetensförsörjning och innovationskraft.

Juryns motivering: "Ung Företagsamhet ger elever praktisk erfarenhet, nätverk och starkt handlingskraft genom entreprenörskap i skolan. Verksamheten bidrar till ökad jämställdhet och integration, där kvinnor med UF-bakgrund är betydligt mer benägna att starta företag. Under läsåret 2025/2026 nåddes en rekordnivå med 43 738 gymnasieelever. Genom påverkan av skatteregler och stark närvaro även i grundskolan skapar Ung Företagsamhet framtidstro, jämlikhet och ett hållbart innovationsklimat".

Genom sitt arbete stärker UF inte bara enskilda individer utan bidrar också till Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och ett mer inkluderande näringsliv.

JA Worldwides vision

Skapa impact för 100 miljoner unga till 2050

Bakgrund

Behov, syfte och mål med
analysen och rapporten

Behovet av entreprenöriella förmågor ökar

Bakgrund

Sverige står inför flera strukturella utmaningar som påverkar hur unga rör sig från utbildning till arbete och egen försörjning. Etableringen på arbetsmarknaden är ojämn, en betydande grupp unga står utanför både arbete och studier. Samtidigt förändras förutsättningarna i utbildningssystemet, där entreprenöriella och arbetslivsnära inslag får en mindre tydlig roll, trots att kraven på dessa förmågor ökar.

Entreprenörskapets roll i skolan

Entreprenörskapets roll i skolan är under omformulering. I läroplansutredningen *Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande* (SOU 2025:19) beskrivs att begreppet entreprenörskap tas bort ur grundskolans läroplan och i stället integreras i bredare formuleringar om initiativförmåga och att omsätta idéer i handling. Förmågorna kvarstår, men blir mindre tydligt definierade i styrningen.

När dessa inslag blir mindre uttalade i utbildningssystemet riskerar de också att få mindre utrymme i praktiken. Det påverkar hur elever ges möjlighet att utveckla förmågor som är avgörande för hur de senare orienterar sig i arbetslivet och omsätter kunskap i handling.

En arbetsmarknad i snabb förändring

Arbetsmarknaden förändras i snabb takt till följd av teknologisk utveckling, AI och nya kompetenskrav. Vägen till etablering blir mer komplex och skillnader i tillgång till erfarenhet, nätverk och vägledning får större betydelse. Samtidigt ökar betydelsen av så kallade "21st century skills", såsom kreativitet, samarbete och kritiskt tänkande. Förmågor som också rymms inom begreppet entreprenöriell förmåga. Denna förmåga utvecklas i begränsad utsträckning genom enbart teoretisk undervisning och kräver i högre grad praktiska och arbetslivsnära inslag.

Sammanhang där elever får arbeta med verkliga problem, fatta beslut och ta ansvar bidrar till att utveckla denna förmåga och stärker förutsättningarna för etablering i en allt mer komplex arbetsmarknad.

Unga som varken arbetar eller studerar

En betydande grupp unga saknar stabil förankring i både studier och arbete, vilket påverkar både individens möjligheter och samhällets långsiktiga kompetensförsörjning. Skillnader i tillgång till nätverk, arbetslivskontakter och praktisk erfarenhet förstärker dessa mönster. Sammanhang där elever får

arbeta tillsammans, ta ansvar och etablera kontakt med vuxna utanför skolan bidrar till att minska dessa skillnader genom att stärka både handlingsförmåga och socialt kapital.

Jämställt företagande

Kvinnor är fortsatt underrepresenterade när det kommer till att driva företag, vilket innebär att en betydande del av den entreprenöriella potentialen i ekonomin inte tas tillvara fullt ut. Det innebär också att individer inte ges likvärdiga förutsättningar att omsätta idéer i praktisk handling och ta ekonomiskt ansvar.

Deltagande i företagande formas i hög grad av tidiga erfarenheter, exponering och tillgång till nätverk. När elever ges möjlighet att pröva företagande i en strukturerad miljö, där stöd, kontakter och förebilder finns tillgängliga, sänks trösklarna och företagande blir ett mer tillgängligt handlingsalternativ. Detta påverkar både inflödet av nya företag och vilka grupper som deltar i entreprenörskap över tid.

Syfte och mål med rapporten

Bakgrund

Syftet med denna rapport är att synliggöra vilket värde Ung Företagsamhet skapar för individer, utbildningssystemet, näringslivet och samhället i stort. För att möjliggöra detta krävs ett kunskapsunderlag som belyser både direkta effekter i utbildningen och de långsiktiga effekter som realiseras över tid.

Rapportens mål är att för första gången samla, analysera och strukturera kunskap om denna påverkan, samt att synliggöra densamma och därmed bidra till en ökad förståelse för det värde som skapas. Genom att översätta delar av Ung Företagsamhets påverkan till monetära termer talar organisationen kommunernas, regionernas och näringslivets språk. Genom att värdera påverkan, skapas en valuta som möjliggör samsyn och prioritering. Rapporten blir en gemensam utgångspunkt för dialog och vidare utveckling tillsammans med skola, näringsliv och andra viktiga samhällsaktörer.

Ung Företagsamhets samhällsvärde kan förstås ur flera perspektiv. Dels i form av mätbara ekonomiska effekter kopplade till sysselsättning, inkomster och företagande. Dels i form av mer kvalitativa effekter, såsom utveckling av förmågor, motivation, självförtroende och social inkludering. Dessa effekter har betydelse både

för individens livschanser och för samhällets långsiktiga utveckling. De har också kunnat omsättas i ekonomiskt värde i rapporten.

Forskning visar att entreprenörskapsutbildning kan bidra till dessa utfall, men att effekterna ofta är indirekta och realiseras över tid genom individers beslut och beteenden i utbildning, arbetsliv och företagande,

Denna rapport syftar därför inte enbart till att beskriva effekterna, utan till att sätta dem i sitt sammanhang och tydliggöra hur de sammantaget bidrar till värdeskapande för individ och samhälle. Rapporten och analysen bygger på ett stort antal intervjuer, genomgång av olika forskningsrapporter och en stor mängd basdata om Ung Företagsamhets verksamhet och resultat.

All återkoppling och alla inspel på innehållet i och resultatet som presenteras i rapporten välkomnas. Förhoppningen är att rapporten ska möjliggöra fler tvärdisciplinära samarbeten och dialoger för att tillsammans arbeta för stärkt tillväxt och innovation genom entreprenöriella förmågor och ett ökat företagande i Sverige.

**”Vi vet att entreprenörskap
i skolan stärker elevernas motivation,
ansvarstagande och framtidstro.**

**Det är dags att se det som en strategisk
investering, för utbildning, för arbetsliv
och för Sveriges framtid.”**

Carola Lemne

Styrelseordförande, Ung Företagsamhet

Metod

Kortfattat om metoden och tillvägagångssättet
för analys och värdering

Metod för att mäta påverkan

Metod

Metoden för att mäta påverkan bygger på ett etablerat ramverk från World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). Metoden har vidareutvecklats i en svensk kontext tillsammans med SHL under 2024/2025 och används idag för att synliggöra värde i verksamheter eller för affärsmodeller där stora delar av nyttan och värdet ofta är svår att mäta och därmed riskerar att förbli "osynlig".

Syftet är att skapa en strukturerad och affärsnära förståelse för hur Ung Företagsamhet bidrar till samhällsutvecklingen, direkt genom utbildning och indirekt genom exempelvis ungas kompetenser, framtidsval och etablering i arbetslivet.

Utgångspunkten är befintlig forskning

En central utgångspunkt i arbetet har varit Ung Företagsamhets omfattande egen kunskapsbas och forskning att luta sig mot. Analysen bygger därför i stor utsträckning på att samla, strukturera och analysera befintlig forskning, kända rapporter och samla in data ur ett holistiskt perspektiv. Detta möjliggör att synliggöra det samlade värdet av verksamheten och skapa kraft i en mer enhetlig och faktabaserad kommunikation. Metoden kopplar

samman verksamheten med dess påverkan på sociala, miljömässiga och ekonomiska värden. Den utgår från vad Ung Företagsamhet faktiskt gör – från utbildningsinsatser och lärarstöd till samverkan med näringsliv och samhällsaktörer – och analyserar hur dessa aktiviteter skapar värde för elever, arbetsmarknad, företag och samhälle.

Arbetssättet är iterativt och fungerar som en lärprocess där analysen kan fördjupas över tid. För att säkerställa relevans och kvalitet bygger metoden på bred involvering av både interna och externa perspektiv, såsom elever, lärare, partners och regionala aktörer.

Sammanfattningsvis ger metoden Ung Företagsamhet ett systematiskt och evidensbaserat sätt att synliggöra, följa upp och vidareutveckla sitt bidrag till samhällsutvecklingen.

Datainsamlingen och väsentlighetsanalysen har inspirerats av strukturen i EU:s direktiv för hållbarhetsredovisning (Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD) och de underliggande standarderna (ESRS).

Så gjordes rapporten

Metoden för mätning och värdering (IMM) av direkt och indirekt samhällspåverkan/impact utvecklades i mitten av 2000-talet av World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). Syftet var att ge grund för bättre beslutsfattande, välgrundade investeringsbeslut och initiativ på hållbarhetsområdet. Analysen omfattar fyra steg:

- 1. Avgränsa och bestämma omfattning**
Inledningsvis definieras ramarna för analysen, geografiskt och verksamhetsmässigt, där relevanta samhällsutmaningar i det aktuella området identifieras. Detta steg innefattar identifiering av syfte och mål med analysen, samt beslut om vilka aktiviteter analysen ska bedöma
- 2. Kvantifiera och värdera påverkan**
Därefter kartläggs verksamhetens direkta och indirekta påverkan, inklusive vilka delar som ligger inom företagets kontroll och vilka som påverkas genom värdekedjan. Detta steg innefattar även insamling av data för de påverkansfaktorer som identifierats ha stor påverkan på människor, samhället och miljön.
- 3. Beskriva påverkan och välja värdedrivare**
I nästa steg bedöms hur dessa aspekter bidrar till utformade mål och utvecklingsprioriteringar inom de aktuella samhällsutmaningar som finns kopplat till bedömningsområdena, både lokalt och regionalt. I detta steg utvecklas en hypotes om organisationens bidrag till samhället. Här spelar dialog med interna och externa intressenter en viktig roll, både för att förstå kontexten och för att validera analysen
- 4. Paketera och kommunicera resultatet**
Slutligen kan ett möjligt fjärde steg vara att använda modellen för att identifiera prioriterade åtgärder, där företagets påverkan är som störst, och där potentialen att bidra till positiv samhällsutveckling är tydligast, för att utveckla en lämplig ledningsrespons och lämpliga åtgärder.

Forskning har informerat analysen

Metod

Analysen utgår från en etablerad logik och påverkanskedja för att förstå hur utbildningsinsatser leder till långsiktiga effekter, där värdeskapande kan beskrivas som en kedja från insats till långsiktig påverkan.

Erkänd metod för att värdera påverkan

Detta innebär att aktiviteter i utbildningen leder till direkta resultat, som i sin tur påverkar individers beteenden och beslut, vilka över tid får genomslag i arbetsmarknad, företagande och samhällsekonomiskt värde.

Analysen är inte en effektutvärdering, det vill säga att den beskriver inte kausala effekter på individnivå, utan utgör en välgrundad uppskattning av Ung Företagsamhets påverkan baserad på befintlig forskning, data och antaganden. Resultaten ska därför förstås som indikativa och en uppskattning av det värde som skapas.

Sambanden i modellen tar avstamp i första hand från forskning kopplad till Ung Företagsamhet, där effekter på elever har studerats över tid. Dessa har kompletterats med internationell forskning från JA Worldwide samt annan relevant forskning inom området. Beräkningarna bygger

på Ung Företagsamhets omfattande verksamhetsdata, avseende deltagande elever, aktiviteter och engagemang från näringsliv och andra aktörer.

De monetära värdena utgår från etablerade källor, exempelvis forskning och statistik kopplad till inkomster, arbetslöshet, företagande och andra samhällsekonomiska kostnader och effekter.

Det är viktigt att belysa att analysen inte fångar hela bredden av Ung Företagsamhets påverkan. Viss påverkan redovisas inte fullt ut i monetära termer, exempelvis bidrag till innovation samt utveckling av hållbara och cirkulära lösningar. Även negativa påverkansområden, såsom trängseffekter, stress och prestationskrav, koldioxidutsläpp och resursanvändning, kopplat till Ung Företagsamhets verksamhet, ingår inte i den kvantifierade modellen utan behandlas kvalitativt.

En mer detaljerad beskrivning av metod, beräkningar och källor återfinns i slutet av rapporten.

Kvantifiering och värdering av samhällspåverkan följer en traditionell påverkanskedja

Se exempel nedan

UF skapar värde genom en kedja av aktiviteter

Ung Företagsamhet genomför en rad aktiviteter i sin verksamhet, men påverkan uppstår genom hela värdekedjan

Många verksamhetsområden

Värdekedjeanalysen vägleder var värde skapas och var värde förstörs

I Ung Företagsamhets värdekedja är samverkan mellan skola, näringsliv och samhälle centralt. Genom denna kan långsiktig kompetensförsörjning och entreprenörskap stärkas. Och genom att mobilisera flera aktörer skapas förutsättningar för att rusta nästa generation med kunskap, nya färdigheter och självförtroende.

För att förstå det sammanhang som Ung Företagsamhet verkar i har organisationens affärsmodell och centrala aktiviteter analyserats. Analysen omfattar både Ung Företagsamhets egna aktiviteter – såsom utbildningsinsatser, framtagning av läromedel och genomförande av UF-året – samt effekter som uppstår i samarbete med skolor och partners och genom elevernas fortsatta studier, entreprenörskap och etablering på arbetsmarknaden.

Detta angreppssätt hjälper att identifiera var och hur Ung Företagsamhet skapar värde, samt vilka aktiviteter som har störst påverkan på individer, näringsliv och samhälle. Inom ramen för analysen har även externa faktorer beaktats, såsom utbildningstrender, arbetsmarknadens behov och policyutveckling, för att bedöma potentiella risker och möjligheter för verksamheten över tid. De aspekter som bedömts vara mest väsentliga

– utifrån både påverkan och samhällsperspektiv, med potentiell ekonomisk betydelse – har valts ut för vidare analys och värdering inom ramen för beräkningen av Ung Företagsamhets totala samhällsvärde.

I figuren på sidan 26 illustreras de huvudsakliga aktiviteterna och delaktiviteterna i Ung Företagsamhets värdekedja, följt av en sammanställning av de mest väsentliga påverkansområdena.

I kärnan av värdekedjan finns utbildningsprocesser, som börjar redan i grundskolan där elever genom läromedel, utbildningsinsatser och aktiviteter får träna entreprenöriella förmågor och stärka sin förståelse för företagande och arbetsliv. På gymnasiet fördjupas detta genom att elever under ett läsår startar, driver och avvecklar ett eget företag. UF-företagande omfattar moment som affärsplanering, försäljning och årsredovisning och stöds av UF-lärare, rådgivare från näringslivet, samt utbildningsmaterial. Tillsammans skapar dessa delar en helhet där teori och praktik möts. UF genomför också lokala, regionala och nationella tävlingar och mässor, där unga får möjlighet att visa upp sina lösningar och tävla i företagsamhet.

Arena: Ung Företagsamhet

Varje år engagerar Ung Företagsamhet över 43 000 gymnasieelever i Sverige i entreprenörskap. De får möjlighet att starta och driva UF-företag – och för de mest framgångsrika väntar en resa genom lokala och regionala tävlingar hela vägen till SM i Ung Företagsamhet.

Finalen är en av höjdpunkterna under Arena: Ung Företagsamhet, en nationell mötesplats där skola, näringsliv och politik samlas kring ungt entreprenörskap. Under två intensiva dagar på Stockholmsmässan möts cirka 800 av Sveriges mest drivna unga entreprenörer för att visa upp sina affärsidéer, tävla och knyta värdefulla kontakter. Totalt deltar omkring 220 UF-företag, samt grundskoleelever som visar sina entreprenöriella förmågor och UF-alumner på mässgolvet.

Evenemanget lockar tusentals besökare, inklusive företagsledare, beslutsfattare och ministrar, vilket ger eleverna en unik möjlighet att synliggöra sitt arbete i ett större sammanhang. Kombinationen av tävling, inspiration och dialog skapar en kraftfull plattform där ungas kreativitet och innovationsförmåga lyfts fram.

Arena: Ung Företagsamhet visar tydligt hur tidiga insatser kan frigöra potential och bidra till framtidstro – både hos individer och i samhället i stort.

Ung Företagsamhets värdekedja påverkar många

Värdekedjeanalysen vägleder var värde skapas och var värde förstörs

Uppströms			Egen verksamhet						Nedströms			
Produktion och transport	Samverka med skolverket	Initiera eller bedriva Forskning	Utbilda på gymnasiet	Utbilda på grundskola	Ordna tävlingar och mässor	Bedriva opinionsbildning	Bygga Partnerrelationer	Hantera UF Alumni	Resa och transportera	Utveckla skolan	Initiera och bedriva forskning för innovation	Inspirera till företags-etablering
Tryckta läromedel	Riktlinjer från Skolverket.	Bredare forskning kopplat till skola, lärande, entreprenörskap	Ta fram utbildning och läromedel	Ta fram utbildning och läromedel	Regionala nationell och internationella tävlingar och mässor för UF-företagare på gymnasiet – SM, EM mm	Regionala och nationella aktiviteter med beslutsfattare i politik och näringsliv	Partners och nätverk, träffar mm	Erbjuda mötesplats och ordna aktiviteter	Besökare reser till och från tävlingar och mässor	Utveckling av och ökad motivation för Grundskolan	Det bedrivs forskning på resultaten av UFs verksamhet (tex SSE)	UF-företagare startar företag som löser problem (stort och smått) och som växer över tid
UF-företagens produkter (nya och återbruk)	Upphandlade för att utbilda i entreprenörskap i grund- och gymnasie-skolan	Ibland finansierad av UF ibland av andra organisationer och institutioner	Aktiviteter för lärare och elever	Aktiviteter för lärare och elever	Närvaro på lokala event	Svara på remisser och utredningar	Stöd till UF-företagare (e.g. genom mentorskap och rådgivning)	Stöd till drift av nätverk	Transporter av material från tävlingar och mässor	Utveckling av och ökad motivation för Gymnasiet	Kunskap och insikter om drivkrafter och värdet av entreprenörskap sprids och delges samhället	UF-företagare blir chefer och ledare som uppbär högre lön och har lägre sjukdagar än genomsnittet
Transporter av produkter och material till UF och för UF-företagens räkning	EU Direktiv och strategier		Utbilda lärare	Utbilda lärare	Kommunikation via sociala medier	Samarbete med samverkans-aktörer	Juryarbete vid tävlingar och mässor	Dela ut stipendier och genomföra tävlingar	Varor och tjänster från UF företag transporteras till kunden	Utveckling och ökad attraktion för gymnasial yrkesutbildning	Breddar bilden av entreprenörskap och bidrar till ökad synlighet för unga förebilder i media	Fler kvinnliga UF-företagare startar företag än genomsnittet av kvinnor
Eventmaterial och profilprodukter			Engagera rådgivare	Ideella engagemang tex jury, klassbesök		Närvaro och presentation i nämnder på kommunal nivå	Skriva debattartiklar, rapporter och regelbunden närvaro i traditionella samt sociala medier	Jobbförmedling och matchning	Partner-erbjudande			Breddar bilden av entreprenörskap och bidrar till ökad synlighet för unga förebilder

Möjlighet att influera olika delar av värdekedjan

- Stort inflytande
- Visst inflytande
- Litet inflytande

Påverkan från 11 delområden har kunnat värderas

Värdekedjeanalysen vägleder var värde skapas och var värde förstörs

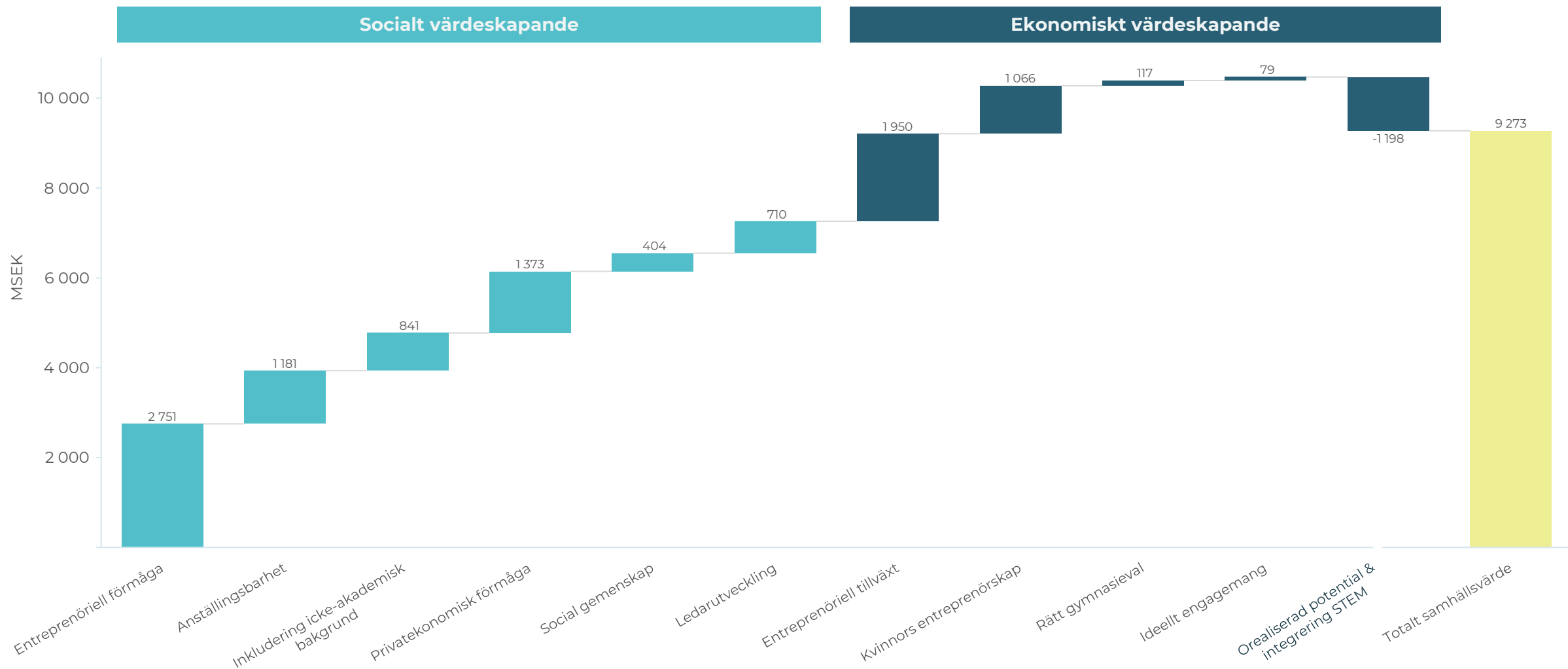

Den påverkan som har värderats presenteras i vattenfallsdiagrammet, eller den så kallade "värdebryggan" som följer på nästa sida (sidan 28).

	ESRS	Område	Delområden	Påverkan socialt, ekonomiskt och miljö	Beskrivning av påverkan och del i värdeberäkningen
Miljö	E1	Klimatförändringar	Begränsning av klimatförändringar Anpassning till klimatförändringar Energiförbrukning	Koldioxidutsläpp i scope 1, 2 och 3 Energiförbrukning	Ja, väsentlig fråga sett till UF företagens negativa utsläpp (scope 1, 2 och 3) men också UF-företagens positiva påverkan genom minskade utsläpp, energiförbrukning, påverkan på vatten och avfall när det gäller produkter och tjänster/lösningar, beskrivs kvalitativt. Påverkan från UF-företagens verksamhet och produkter/tjänster har inte tagits med i värderingsmodellen, då det i dagsläget inte finns ett sätt att samla in nödvändig data, beskrivs kvalitativt.
	E3	Vatten och marina resurser	Vattenanvändning	Vatten (grund-, dag-, grå- och ytvatten mm)	
	E5	Resursanvändning och cirkulär ekonomi	Avfall, materialanvändning, flöden	Avfall, råvaruanvändning, förpackningar, design mm	
Socialt	S1	Den egna arbetsstyrkan	Arbetsvillkor, lika möjligheter, hälsa och arbetstagarrättigheter	Goda arbetsvillkor	Väsentlig fråga för Ung Företagsamhets medarbetare, skolpersonal och rådgivare samt UF-företagare. Dock inte bedömd ha stor finansiell påverkan, är inte med i värderingen
	S2	Arbetstagare i värdekedjan	Arbetsvillkor och mänskliga rättigheter i leverantörskedja	Goda arbetsvillkor	Ja, väsentlig fråga sett till UF-företagens leverantörskedja, inte värderad, data saknas
	S3	Berörda samhällen	Specifikt för Ung Företagsamhet - Elever och skola	Entreprenöriell förmåga	Väsentlig fråga, starkt orsakssamband, värderad
				Anställningsbarhet	Väsentlig fråga, starkt orsakssamband, värderad
				Inkludering icke-akademisk bakgrund	Väsentlig fråga, starkt orsakssamband, värderad
				Privatekonomisk förmåga	Väsentlig fråga, starkt orsakssamband, värderad
				Social gemenskap	Väsentlig fråga, starkt orsakssamband, värderad
				Ledarutveckling	Väsentlig fråga, starkt orsakssamband, värderad
				Förtroende för institutioner & myndigheter	Väsentlig fråga, orsakssamband finns, inte värderad, beskrivs kvalitativt
	S4	Konsumenter och slutanvändare	Produktsäkerhet, konsumenthälsa och integritet	Produktsäkerhet, konsumenthälsa och integritet	Väsentlig fråga, inte tagits med i värderingen då data saknas
Ekonomiskt	G1	Ansvarfullt företagande	Specifikt för Ung Företagsamhet – ekonomisk tillväxt	Entreprenöriell tillväxt	Väsentlig fråga, starkt orsakssamband, värderad
				Kvinnors entreprenörskap	Väsentlig fråga, starkt orsakssamband, värderad
				Rätt gymnasieval	Väsentlig fråga, starkt orsakssamband, värderad
				Ideellt engagemang	Väsentlig fråga, starkt orsakssamband, värderad
				Orealiserad potential & integrering STEM	Väsentlig fråga, potentiell negativ påverkan, värderad

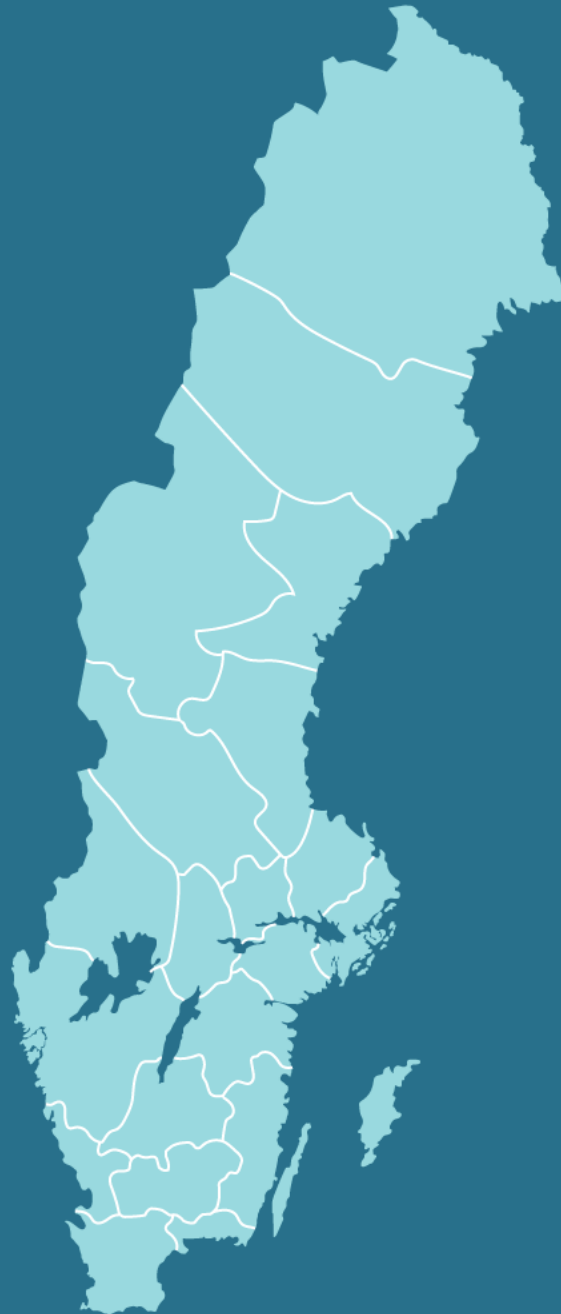
9,3 miljarder kronor skapat värde för läsåret 25/26

Totalt värdeskapande

Regionalt värdeskapande

Genomsnittligt värdeskapande fördelat på både grund- och gymnasieskoleverksamheten i Ung Företagsamhets 24 regioner

	MSEK
Stockholm	1 601
Skåne	965
Göteborg	634
Värmland	562
Jönköping	432
Västernorrland	419
Västerbotten	391
Östergötland	381
Västmanland	376
Halland	351
Södermanland	315
Örebro	302
Uppsala	278
Kalmar	274
Skaraborg	262
Gävleborg	260
Älvsborg	245
Fyrbodal	236
Dalarna	227
Norrbottn	224
Kronoberg	188
Blekinge	156
Jämtland	139
Gotland	55

Socialt värdeskapande

Samhällsvärde genom ungdomars stärkta förmåga
och kompetens, inkludering och social gemenskap

Stärker framtidsförmågor som världen behöver

Socialt värdeskapande – entreprenöriell förmåga och anställningsbarhet

1. Entreprenöriell förmåga

Ung Företagsamhet bidrar till att stärka nästa generation entreprenörer, medarbetare och samhällsmedborgare genom att utveckla ungas entreprenöriella förmågor, såsom kreativitet, initiativkraft och förmågan att omsätta idéer till konkreta lösningar. Under 2025 drev nästan 44 000 gymnasieelever UF-företag, fördelade över 640 gymnasieskolor och 205 kommuner. Arbetet börjar dock redan i grundskolan, där Ung Företagsamhet arbetade med över hälften av landets grundskolor under läsåret 2025/26.

Genom detta vidareutvecklas en stor mängd förmågor som är viktiga för alla delar av livet. I vissa fall skapas direkt värde genom nya varor och tjänster, men den största effekten uppstår i ett längre perspektiv. Arbetet lär elever att identifiera problem, utveckla lösningar och anpassa sig utifrån feedback och resultat.

Forskning visar att dessa förmågor, såsom kreativitet och problemlösning, utvecklas i högre grad hos UF-elever än hos jämförbara grupper. På samhällsnivå innebär detta att fler utvecklar förmågor som är centrala i arbetslivet, såsom att lösa problem, ta initiativ och samarbeta. Dessa förmågor är avgörande både som anställd och som företagare och bidrar till ökad produktivitet,

bättre matchning på arbetsmarknaden och starkare konkurrenskraft i ekonomin. Forskning visar även att tidigare UF-företagare i genomsnitt har högre inkomster än jämförbara grupper, vilket tyder på att dessa förmågor omsätts i konkreta arbetsmarknadsutfall över tid.

Samhällsvärdet uppgår till cirka **2,75 miljarder kronor**. Värdet ska inte tolkas som en direkt effekt av ökat företagande, utan som ett uttryck för att en stor grupp individer utvecklar förmågor som stärker deras bidrag i arbetslivet över tid.

2. Anställningsbarhet

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) registerbaserade statistik visar att 138 408 unga i åldern 16–29 år varken arbetade eller studerade under 2024, motsvarande 8% av åldersgruppen.

Genom att elever driver UF-företag i grupp tränas förmågor som är centrala i arbetslivet: att samarbeta, kommunicera, ta ansvar, lösa problem och fullfölja uppgifter. Eleverna möter dessutom externa aktörer i form av kunder, rådgivare, och andra intressenter, vilket skapar en tydlig koppling till arbetslivets krav redan under gymnasietiden. Utöver högre inkomst indikerar forskning att UF-alumner senare i livet

har starkare arbetsmarknadsetablering och färre arbetslöshetsdagar. Detta kan förstås genom de arbetslivsnära situationer som elever möter under året man driver UF-företag, där ansvarsfördelning, kundkontakt, deadlines och krav på att leverera resultat utvecklar färdigheter som är direkt användbara i arbetslivet.

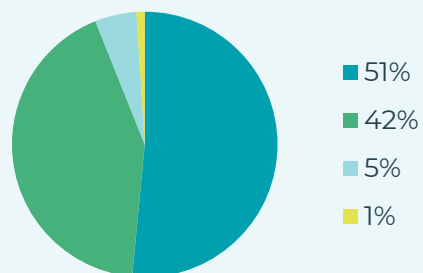
Samtidigt är arbetslösheten bland unga fortsatt hög i Sverige, särskilt i övergången mellan studier och arbete, där betydande samhällsekonomiska kostnader uppstår. När elever får erfarenhet av arbetslivet redan i skolan minskar denna etableringsfriktion. Fler individer kan snabbare gå in i arbete och i lägre grad hamna i perioder av arbetslöshet.

Samhällsvärdet relaterat till anställningsbarhet har beräknats till cirka **1,2 miljarder kronor**. Värdet speglar enbart den faktiska inkomstökningen från färre arbetslöshetsdagar under de första åren av karriären. Det tar inte hänsyn till de många efterföljande positiva effekter som minskad arbetslöshet har på karriär, hälsa och välmående.

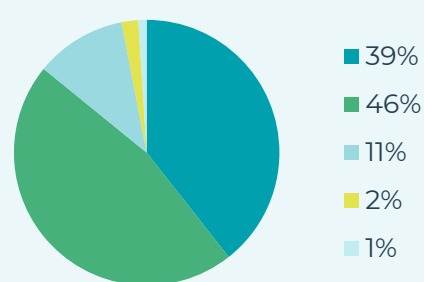
Vad UF-företagare lärt sig 2025/26

Källa: Resultatrapport om UF-företagares upplevelse av UF-programmet 2026, Demoskop
Respondenter: 5 063 UF-elever på Gymnasiet

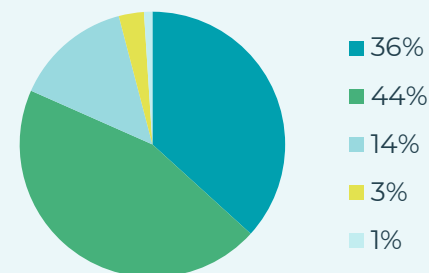
... större kunskap och insikter om företagande

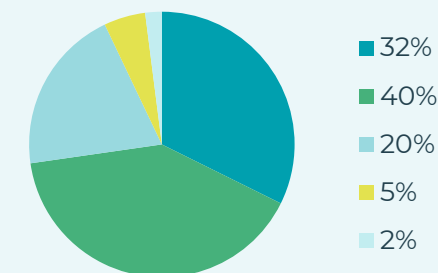
... ökad förståelse för arbets- och näringslivsfrågor

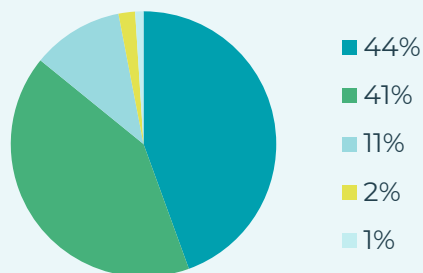
... ökad initiativförmåga

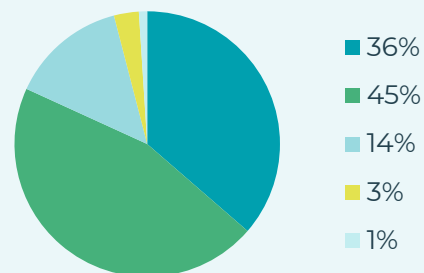
... ökad kreativitet

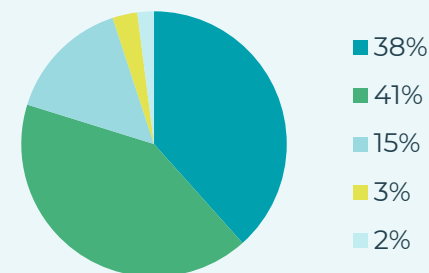
... ökad förmåga att ta ansvar

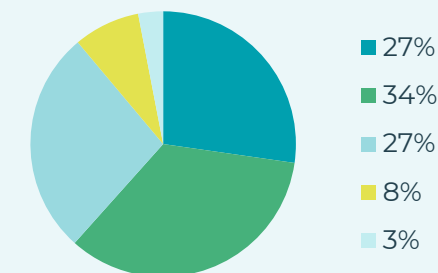
... ökad förmåga att lösa problem

... ökad förmåga att samarbeta

... ökat självförtroende

■ Stämmer helt och hållet ■ Stämmer ■ Varken stämmer eller inte stämmer ■ Stämmer inte ■ Stämmer inte alls ■ Vet ej

95%

av samtliga elever anser att det har varit lärorikt att driva UF-företag

70%

av samtliga elever anser att driva UF-företag har gjort dem mer intresserade av att driva eget företag i framtiden

Skälbyskolan stärker entreprenöriella förmågor i tidig ålder

På Skälbyskolan i Västerås syntes tydliga effekter av att arbeta med Ung Företagsamhets utbildningskoncept Grundscoleutmaningen. Genom att arbeta med verklighetsnära uppdrag utvecklade elever förmågor som är viktiga både i skolan och senare i arbetslivet.

I årskurs 5 fick eleverna i uppdrag att ta fram lösningar för framtidens klimatsmarta boende. Arbetet kombinerade teori och praktiskt skapande, där eleverna använde digitala verktyg som Minecraft och byggde modeller i lego. Uppgiften krävde att eleverna omsatte idéer till konkreta lösningar, samarbetade och tog ansvar för olika delar av arbetet. Närvaron ökade under projektperioden och fler elever deltog aktivt, även utanför skoltid.

Eleverna tränade problemlösning genom att arbeta med ett öppet uppdrag utan givna svar och utvecklade sin förmåga att samarbeta och ta ansvar. Genom att presentera sina lösningar stärktes också självförtroendet.

"Det möjliggjorde för alla elever att ta mer plats och öka sitt självförtroende. Det motiverade både elever som annars tycker skolan är tråkig och behöver mer stöttning för att ta sig hit och de som vill utvecklas ännu mer och kanske annars får stå tillbaka lite" säger läraren Joumana Suljanovic.

Sammantaget visar arbetet på Skälbyskolan hur entreprenöriellt lärande kan omsättas i praktiken. Elever utvecklar initiativförmåga, samarbetsförmåga och självförtroende, samtidigt som motivationen ökar och fler elever engageras i skolarbetet.

**The Reskilling Revolution
is upon us – by 2030, 1 billion
people will be equipped with
the skills of the future.**

World Economic Forum, April 2023

Fler unga får möjlighet att lyckas

Socialt värdeskapande – inkludering

3. Inkludering icke-akademisk bakgrund

MUCF:s statistik visar att 8% av alla 16-29-åringar varken studerar eller arbetar. Samtidigt visar statistik från SCB att arbetslösheten är betydligt högre bland personer utan gymnasieutbildning, och under 2025 uppgick arbetslösheten till nästan 30 %.

Genom praktiskt, handlingsorienterat och socialt lärande får elever möjlighet att använda fler förmågor än de som traditionellt mäts i skolan. Elever kan bidra genom initiativkraft, kundförståelse, kreativitet, samarbete, uthållighet och förmågan att driva ett arbete framåt.

Detta är särskilt relevant i ett utbildningssystem som i hög grad premierar teoretiska och akademiska prestationer, vilket kan innebära att vissa grupper systematiskt får sämre förutsättningar att lyckas. I detta sammanhang ger Ung Företagsamhet elever från icke-akademiska hem eller med lägre tilltro till den egna akademiska förmågan fler vägar in i lärande, delaktighet och prestation.

Både lärare och elever vittnar om att denna typ av lärmiljö har en särskilt stark effekt för elever som tidigare haft svårare att lyckas i en mer traditionell undervisningsform. Elever som inte alltid presterar högt akademiskt upplever i högre grad att de får använda sina styrkor, bidra i gruppen och ta ansvar för konkreta resultat. Detta kan leda till ökat självförtroende, större motivation och ett förändrat förhållningssätt till lärande, där elever i högre grad ser sin egen förmåga att påverka och lyckas.

Även forskning visar att UF-företagande har särskilt positiv påverkan på elever vars föräldrar inte har högskoleutbildning och på elever med låg tillit till den egna akademiska förmågan.

Effekten uppstår genom att kursen tränar kompetenser som inte fångas av traditionell akademisk prestation. När elever får arbeta med verkliga problem, ta ansvar för ett resultat och interagera med externa aktörer skapas en lärmiljö där fler typer av förmågor kan utvecklas och värderas.

Detta innebär i praktiken att skillnader i utgångsläge kan minska, eftersom fler elever får möjlighet att lyckas utifrån sina styrkor.

I modellen mäts denna inkluderande effekt genom en extra inkomstpremie för elever med icke-akademisk bakgrund. Det är en förenklad proxy för social rörlighet: om Ung Företagsamhet stärker förmågor hos en grupp med i genomsnitt svagare arbetsmarknadsförutsättningar bör en del av effekten kunna synas i bättre framtida arbetsmarknadsutfall.

Resultatet motsvarar cirka **840 miljoner kronor** i samhällsvärde. Värdet speglar inte hela inkluderingsnyttan, såsom ökat självförtroende, motivation, delaktighet eller förbättrad skolanknytning, utan endast den del som har översatts till förbättrad inkomst. Resultatet bör därför tolkas som ett monetärt uttryck för en bredare effekt på social rörlighet och minskade strukturella skillnader i samhället.

Egen erfarenhet blev lösningen på ett samhällsproblem

När Iqra Idow kom till Sverige som 17 åring hade hon levt på flykt och saknade tidigare skolgång. En av de första utmaningarna hon mötte var kravet på simkunnighet i skolan. Trots att hon älskade vatten hade hon aldrig fått möjlighet att lära sig simma. Genom egen vilja och uthållighet lärde hon sig simma och upptäckte samtidigt att många andra med liknande bakgrund stod inför samma utmaning.

När hon senare fick möjlighet att driva UF-företag omsatte hon sina egna erfarenheter i handling och startade en simskola för barn och vuxna med utländsk bakgrund. Det som började som ett UF-företag utvecklades vidare till Mermaid Simskola, som arbetar för att stärka simkunnigheten och bidra till ökad inkludering. Genom verksamheten vill hon bryta en situation där bristande simkunnighet riskerar att föras vidare mellan generationer och samtidigt skapa fler möjligheter till delaktighet i samhället.

För Iqra Idow handlade UF-året inte bara om företagande. Det blev också en möjlighet att utmana sin egen självbild. Erfarenheterna gav henne självförtroendet att ta plats, uttrycka sina idéer och se sig själv som någon som kan skapa förändring. Idag driver hon företag, studerar på universitetet och fungerar som en förebild för andra unga med liknande bakgrund.

"Jag har gått från en blyg tjej som inte vågade prata inför klassen till att prata inför 1 000 personer med stolthet och att vara en entreprenör. Det hade jag inte kunnat drömma om utan Ung Företagsamhet."

UF-företagande gör att alla bitar faller på plats

Minskade ojämlikheter kopplat till kön och socioekonomisk bakgrund och ökade entreprenöriella kompetenser – oavsett gymnasieprogram. Ny forskning visar på positiva samhällseffekter av UF-företagande något UF-lärarna Sanjay Punj och Isak Strömberg ser direkt i klassrummen.

Resultaten i den nya treåriga forskningsstudien som släpptes under slutet av 2024, där totalt 1100 elever från 31 skolor har medverkat, bekräftar tidigare forskning på UF-företagande som samhällsstärkande, enligt Kåre Moberg forskningsledare på Fonden for Entreprenørskab, Danmark, som lett studien. Det kan helt enkelt skapa en mer jämlik spelplan och minska startsträckorna för unga inom skolan och samhället. Något UF-lärarna Sanjay Punj och Isak Strömberg skriver under på.

”När de kommer till oss tror många inte att de kan göra skillnad eller att deras ord betyder något. Men vi ser att när de får driva UF-företag, att exempelvis testa att sälja något och de lyckas, då vågar de mer och känner sig mer som en del av samhället. De tänker annorlunda om vilka de är och vad de kan göra efter de drivit UF-företag”, säger Sanjay Punj och tillägger att UF-företagandet främjar elevernas samhällsengagemang.

”De ser sig själva som aktiva deltagare i samhällsutvecklingen, vilket kan bidra till minskad känsla av utanförskap. Det är viktigt att anpassa utbildningen efter elever och de lokala samhällena för att jag som lärare ska kunna ta fram deras färdigheter. Det är lättare att göra inom entreprenörskap och UF-företagande.”

Även Isak Strömberg ser tydliga resultat av UF-företagandet i klassrummen.

”UF-företagandet gör att alla bitar faller på plats, det hjälper eleverna att förstå ämnenas vikt och hur de har nytta av dem. Det finns många elever som annars har en passiv position i skolbänken men genom att driva UF-företag så blir de mer aktiva, säger Isak Strömberg.”

”För många av våra elever på yrkesprogram kan skolan vara en negativ plats. Men tack vare UF-företagandet så får de prova många kunskaper och förmågor utanför skolans väggar. De får känna att de lyckas, att de kan hitta sin plats i samhället. Därför borde UF-företagande ingå i alla program och finnas på alla skolor. Det är dessutom värdefullt oavsett om eleverna vill driva företag eller inte, det stärker personen och anställningsbarheten också.”

Ökad förståelse för privatekonomi

Socialt värdeskapande – privatekonomisk förmåga

4. Privatekonomisk förmåga

Privatekonomisk förmåga handlar inte enbart om kunskap om pengar, utan också om att kunna planera, prioritera, väga alternativ och förstå konsekvenserna av ekonomiska beslut.

UF-företagare får praktisk erfarenhet av ekonomiska beslut. Eleverna behöver förstå sambandet mellan resurser, val och konsekvenser: hur ett pris sätts, varför en kostnad spelar roll, hur intäkter påverkar resultatet och varför ekonomisk planering behövs för att verksamheten ska fungera. Detta kan även kopplas till individens privatekonomi, där samma förståelse för inkomster, utgifter och planering ligger till grund för att fatta hållbara ekonomiska beslut i vardagen.

Självskattningsenkäter från Ung Företagsamhet visar att UF-företagande stärker ansvarstagande, problemlösning, självförtroende och förståelse för roller och ansvar. Detta är centrala delar av privatekonomisk förmåga, eftersom privatekonomi inte enbart handlar om kunskap om pengar utan också om planering, impulskontroll, konsekvenstänkande och förmågan att väga alternativ mot varandra.

Detta ligger i linje med bredare forskning kring finansiell kompetens, där studier visar att praktisk erfarenhet av ekonomiska beslut i tidig ålder har betydelse för individens framtida ekonomiska beteenden. Internationella studier kopplade till Junior Achievement (JA) visar också att entreprenöriellt lärande bidrar till utvecklingen av dessa färdigheter genom att elever arbetar med verkliga beslut och ser konsekvenserna av dem i praktiken.

Samtidigt når Ung Företagsamhet även elever i tidigare åldrar genom initiativ som Framtidskoll, där högstadielärover introduceras till privatekonomi, arbetsliv och individuella val.

I modellen mäts privatekonomisk förmåga genom ökat sparande. Det är en förenklad men konkret indikator på bättre ekonomiska beslut över tid. Privatekonomisk kompetens kan också visa sig genom exempelvis lägre skuldsättning eller mer genomtänkta lånebeslut, men dessa effekter har inte kvantifierats i modellen.

Samhällsvärdet av att Ung Företagsamhet stärker värdet av ungdomars privatekonomiska förmåga har beräknats till cirka **1,4 miljarder kronor**.

Framtidskoll

Framtidskoll är en temadag som genomförs i högstadiet där elever under en skoldag arbetar med frågor kopplade till privatekonomi, arbetsliv, entreprenörskap och framtidsval. Framtidskoll genomförs i samverkan med Swedbank och Sparkbankerna och andra externa aktörer och består av interaktiva pass med diskussioner och gruppövningar.

Under dagen får eleverna exempelvis reflektera över sina intressen och förmågor, diskutera arbetsmarknad och olika yrkesvägar samt arbeta med frågor om inkomster, utgifter, sparande och konsumtionsval. Innehållet syftar till att stärka elevernas valkompetens, framtidsstro och förståelse för hur kunskaper från skolan kan användas i praktiken.

Framtidskoll bidrar därmed också till skolans arbete med studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar genom att synliggöra kopplingar mellan skolans ämnen, arbetslivet och elevernas framtida möjligheter

Stark social gemenskap motverkar ensamhet

Socialt värdeskapande – social gemenskap

5. Social gemenskap

Ung Företagsamhet engagerar årligen över 60 000 gymnasieelever, rådgivare och alumner i Sverige. Genom sitt gymnasieprogram skapar Ung Företagsamhet inte bara kunskap om entreprenörskap och arbetsliv, utan också en stark social gemenskap som ger bestående positiva effekter för individen, skolan och samhället i stort.

Under UF-året driver eleverna sina företag i team, ofta med stöd av engagerade lärare och rådgivare från näringslivet. Arbetssättet bygger på samarbete, ansvarstagande och gemensamma mål, vilket skapar relationer präglade av tillit och ömsesidigt lärande. Många deltagare upplever en stark känsla av sammanhang och tillhörighet under året – en känsla som ofta lever kvar långt efter programmets slut genom alumni-nätverk, fortsatta samarbeten och kontakter. Denna varaktiga gemenskap stärker individens sociala kapital, självförtroende och framtidstro.

Forskning visar tydliga samband mellan social gemenskap och psykisk hälsa. Studier från bland annat Folkhälsomyndigheten, OECD och WHO pekar på att upplevd tillhörighet minskar risken för ensamhet, depression och stress, samtidigt som motivation, prestation och välbefinnande ökar. Forskning kring "sense of belonging" inom utbildning visar även att elever som känner sig inkluderade och delaktiga tenderar att prestera bättre akademiskt, utveckla högre självtillit och i större utsträckning fullfölja sina studier. Sociala nätverk och meningsfulla aktiviteter fungerar därmed som viktiga skyddsfaktorer, särskilt i ungas liv. Ung Företagsamhets praktiska och samarbetsbaserade pedagogik ligger väl i linje med dessa evidensbaserade insikter.

Effekterna sträcker sig bortom individen. I skolan bidrar Ung Företagsamhet till ökat engagemang, förbättrade samarbets-förmågor och en mer verklighetsnära undervisning som kompletterar traditionella arbetssätt. För arbetsplatser innebär detta en möjlighet att möta och inspirera framtida medarbetare, samtidigt som rådgivare

och företag stärker sitt samhällsengagemang och varumärke som attraktiva arbetsgivare. På samhällsnivå bidrar organisationen till en stärkt kompetensförsörjning, ökat entreprenörskap och ett mer inkluderande och sammanhållet Sverige där fler unga känner delaktighet och mening.

Den sociala gemenskap som Ung Företagsamhet skapar kan också översättas till ekonomiskt värde. Beräknat för skolåret 2025/2026 motsvarar detta ett samhällsvärde på cirka **400 miljoner kronor**. Detta värde reflekterar bland annat minskad psykisk ohälsa, ökad motivation, förbättrade skolresultat och stärkt social sammanhållning.

Sammantaget visar Ung Företagsamhet hur utbildning kan skapa långt mer än kunskap. Genom att bygga gemenskap, stärka individer och skapa broar mellan skola och arbetsliv bidrar man till ett friskare, mer resilient och framtidsorienterat samhälle.

Unga ledare med framtidskunskap

Socialt värdeskapande – ledarutveckling

6. Ledarutveckling

Genom rollfördelning, ansvar, beslutsfattande och uppföljning av gemensamma mål får elever praktisk erfarenhet av ledarskap. Ung Företagsamhet gör ledarskap till en del av vardagen, där elever tränas i att skapa struktur, samarbeta, hantera oenighet och fatta beslut under osäkerhet.

Forskning visar att UF-alumner oftare når chefspositioner än jämförbara grupper, vilket kan kopplas till UF-årets fokus på ansvarsfördelning, självledarskap och beslut med verkliga konsekvenser. Det visar även att UF-elever utvecklar centrala livskompetenser som samarbete, uthållighet, problemlösning och kreativitet – alla viktiga delar av praktiskt ledarskap och förmågor som kommer bli allt viktigare i en framtid som präglas av AI, teknologi och långtgående interaktion mellan människa och maskin.

I modellen mäts ledarutveckling genom chefsbefattning. Det är en proxy, eftersom ledarskap kan utövas i många roller utan formellt chefskap, men samtidigt ett tydligt och mätbart arbetsmarknadsutfall där ledarskapsförmåga ofta får ekonomiskt genomslag.

Samhällsvärdet uppgår till cirka **710 miljoner kronor** och fångar därmed endast den del av ledarutvecklingen som syns i formella karriärutfall. Det bredare värdet av ökat ansvars-tagande, självledarskap och samarbetsförmåga är sannolikt större än vad den monetära uppskattningen visar.

Daglig nytta av UF-året – 10 år senare

Höjt självförtroende, nätverkande, presentationsteknik, problemlösning och hållbarhet som drivkraft. Tio år senare har Simone Rishede fortfarande dagligen nytta av sitt UF-företagande.

Egenproducerad granola. Det var affärsidén för Simone Rishedes UF-företag Prandium UF som hon drev i Laholm tillsammans med några klasskompisar läsåret 2015/2016. Det var framgångsrikt och de vann flera priser - sedan dess har hon brunnit för entreprenörskap och hållbarhet. Simone har pluggat och testat på att driva eget men är sedan ett par år tillbaka anställd på Eleiko, ett detaljhandelsföretag som tillverkar och säljer styrke- och träningsutrustning, där hon nu är hållbarhetschef. UF-året minns hon med värme.

"Dels fick det mig att tro på mig själv, det är verkligen speciellt att driva UF-företag och jättelärorikt. Det pushade mig verkligen", säger hon.

UF-året gör sig även påmint i vardagen – trots att det gått flera år. Simone har fortfarande kvar delar av nätverket som hon fick under UF-året och som hon träffar ibland.

"Jag har till exempel inga problem att stå på en scen och tro på mig själv, pitcha fick vi ju göra mycket under UF-året och att kunna nätverka har jag nytta av fortfarande. Vi gjorde även en hel del konceptutveckling som jag tagit med mig och att ständigt leta förbättringar och lösa problem är kunskaper jag använder dagligen. Det är därför Ung Företagsamhet är så bra och det är viktigt att ungdomar får testa på det."

Även intresset för hållbarhetsarbetet växte sig starkare under UF-året.

"Det gav mig en tro på att jag kan arbeta med hållbarhet. Att få inte bara göra en befintlig produkt hållbar utan att få in hållbarhet som kärna och skapa en affär som gör nytta. Det är med hjälp av entreprenörskunskaperna jag har fått som vi har kunnat bygga upp vårt hållbarhetsarbete här."

"Jag ser mig fortfarande som en entreprenör, eller intraprenör. Trots att jag är anställd på ett bolag som funnits sedan 1950-talet så har jag stor passion för att vara en del av att driva företaget framåt, på ett lönsamt och hållbart sätt."

UF-alumnen Fabian Hedin, medgrundare av Lovable tilldelas H.K.H. Prins Daniels stipendium

Motivering: 2026 års stipendiat tilldelas H.K.H. Prins Daniels stipendium för ungt entreprenörskap för sitt banbrytande arbete som medgrundare och teknisk ledare inom en av vår tids mest transformativa branscher: artificiell intelligens. Med stark framtidsvision, teknisk kompetens och mod har stipendiaten varit med och byggt ett svenskt bolag som snabbt etablerat sig internationellt.

Med bakgrund som UF-företagare på ABB Industrigymnasium, numera Hitachigymnasiet, läsåret 2016/2017 har stipendiaten gått från entreprenörskap i gymnasiet till att bli en av Sveriges mest uppmärksammade unga entreprenörer. Han har visat att erfarenheterna från UF-året, som att våga testa, ta ansvar och omsätta idéer till handling, kan lägga grunden för branschförändringar.

Hans entreprenörsresa präglas av långsiktighet och ansvar, med en tydlig ambition att utveckla teknik som stärker människors skaparkraft och positionerar Sverige som en ledande kraft inom AI.

2026 års mottagare av H.K.H. Prins Daniels stipendium för ungt entreprenörskap är UF-alumnen Fabian Hedin, medgrundare av Lovable.

Förtroende för samhällets institutioner stärks

Socialt värdeskapande – förtroende för institutioner

Ett välfungerande entreprenörsklimat bygger inte enbart på idéer och drivkraft, utan också på förtroende för de institutioner som omger företagandet. *Global Entrepreneurship Monitor 2026* visar att Sverige har ett högt intresse för entreprenörskap, men svårigheter att omsätta detta i långsiktigt hållbara och växande företag. Hindren är ofta kopplade till upplevd komplexitet i kontakten med myndigheter och banker, där regelverk, finansieringskrav och administrativa processer skapar friktion snarare än stöd.

Myndigheter som Skatteverket och Bolagsverket, liksom banksektorn, fungerar i praktiken som "systemportar" för entreprenörer. För unga och nya företagare upplevs dessa aktörer ofta som svårnavigerade, vilket kan leda till att företag inte startas, inte växer eller avslutas i förtid, enligt analyser från exempelvis OECD. Här blir förståelse för systemens logik, exempelvis hur banker bedömer risk eller hur myndigheter arbetar med regelefterlevnad, avgörande för att minska osäkerhet och felsteg.

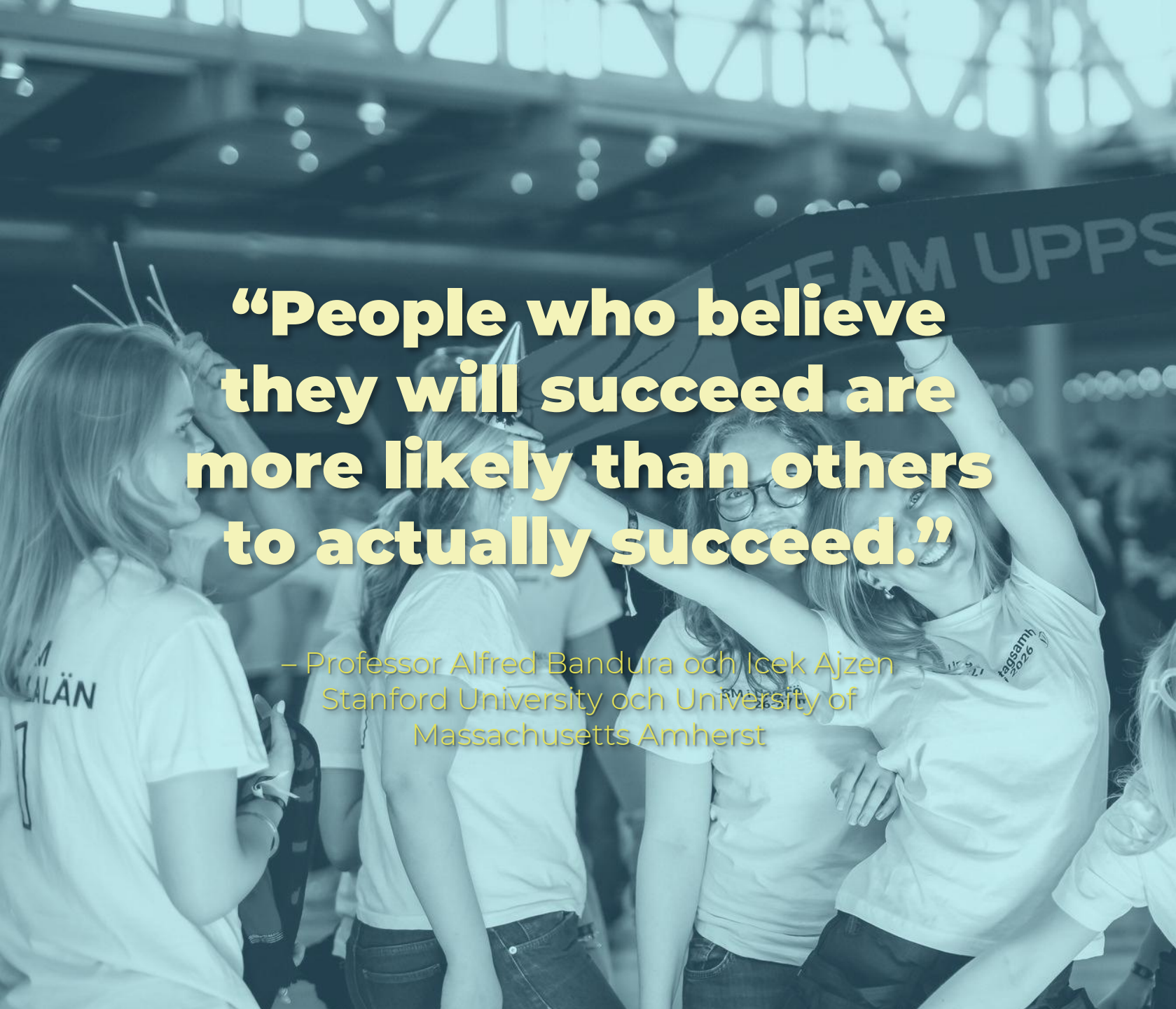
Ung Företagsamhet bidrar indirekt till att stärka detta förtroende. Genom Ung Företagsamhets verksamhet får elever tidigt erfarenhet av att samarbeta med lärare, skolläda, lokala

företag, myndigheter och andra samhällsaktörer. Denna "institutionella kompetens" gör att unga entreprenörer i högre grad förstår och kan samverka med systemet. Forskning och uppföljningar från Ung Företagsamhet visar att UF-alumner oftare startar företag och är bättre rustade att navigera i tidiga skeden.

Effekten blir dubbel: dels ökar individens möjlighet att lyckas, dels minskar friktionen mellan företag och institutioner. På sikt bidrar detta till högre överlevnadsgrad, bättre finansieringsprocesser och ökat förtroende i ekonomin.

Sammantaget innebär detta att Ung Företagsamhet inte bara utvecklar entreprenörer, utan också stärker samspelet mellan företag och samhällsinstitutioner, vilket är en central förutsättning för långsiktig tillväxt och ekonomisk aktivitet i hela landet.

**“People who believe
they will succeed are
more likely than others
to actually succeed.”**

– Professor Alfred Bandura och Icek Ajzen
Stanford University och University of
Massachusetts Amherst

Självförmåga (self-efficacy) är en viktig faktor som påverkar individers föreställningar och kan ha en positiv inverkan på val, motivation och beteenden, vilket i sin tur leder till framgång när vi tar oss an nya utmaningar.

Självförmåga står i centrum för JA Worldwides förändringsteori. Denna förmåga utgör grunden för det som särskiljer JA och fungerar som fundamentet för alla lärandeupplevelser.

Flera av påverkansområdena i Ung Företagsamhets totala samhällsvärde har bäring på tilltron till individens egen förmåga och stärker denna med kraft runtom i Sverige.

Ekonomiskt värdeskapande

Samhällsvärde genom bl.a. entreprenöriell tillväxt, kvinnors entreprenörskap och ideellt engagemang

Tillväxt entreprenörsföretag

Ekonomiskt värdeskapande – tillväxt entreprenörsföretag

7. Tillväxt av företag

Ett brett deltagande i företagande utgör en viktig grund för innovation, produktivitet och ekonomisk utveckling. Sveriges långsiktiga tillväxt påverkas av hur väl nya företag kan startas, överleva och växa. Enligt *Global Entrepreneurship Monitor 2026* har Sverige ett högt intresse för entreprenörskap, men samtidigt utmaningar i att omvandla tidigt företagande till uthålliga och växande företag.

Entreprenörskap utgör en av de största komponenterna i det ekonomiska värdeskapandet, med ett uppskattat värde om cirka **2 miljarder kronor**. Värdet omfattar både den ökade sannolikheten att individer startar företag, och de effekter som uppstår när dessa företag genererar omsättning, sysselsättning och skatteintäkter över tid.

Ung Företagsamhet bidrar till detta genom att under året engagera nästan 44 000 gymnasieelever som driver över 13 000 UF-företag i hela landet. I dagsläget saknas dock fullständig data över hur många UF-alumner som faktiskt går vidare till att starta företag. Dialoger förs med Bolagsverket om möjligheten

att löpande samla in denna typ av data, vilket skulle möjliggöra en mer direkt uppföljning av de långsiktiga effekterna.

Det entreprenörskap som utvecklas genom företagandet tar sig flera uttryck. En betydande andel UF-företag arbetar med att adressera aktuella samhällsutmaningar, såsom cirkulära flöden, resurseffektivisering och social inkludering. 41% av företagen uppger att de har ett tydligt hållbarhetsfokus, och varje UF-företag utser en hållbarhetsansvarig som en integrerad del av verksamheten. Värdet uppstår när dessa idéer omsätts till faktiska lösningar, genom produkter, tjänster eller nya arbetssätt.

En stor del av värdeskapandet sker samtidigt i mer etablerade former av företagande, såsom tjänsteföretag, handel och lokal verksamhet. Dessa företag bygger sällan på ny teknik eller skalbara affärsmodeller, men utgör en stor del av ekonomins bas. De skapar arbetstillfällen, upprätthåller lokal service och bidrar till att arbetsmarknaden fungerar i både större städer och mindre orter. Det är i denna bredd som en betydande del av sysselsättningen uppstår.

UF-företagande bidrar till fler och bättre förberedda företag genom att ge elever praktisk erfarenhet av att starta och driva verksamhet.

Elever utvecklar inte bara idéer, utan arbetar med försäljning, kostnader, prissättning och leverans. De möter kunder, fattar beslut och ser konsekvenserna av sina val, vilket innebär att företagande inte längre är teoretiskt, utan något de har genomfört i praktiken.

Denna erfarenhet kompletteras av en tidig kontakt med företagandets infrastruktur. Genom att registrera företag, tillämpa rådande regelverk och hantera betalningar får elever en konkret förståelse för hur systemet kring företagande fungerar. Det gör att steget till att starta eget upplevs som mer hanterbart. Sammantaget innebär detta att fler individer har förutsättningar att starta och driva företag, och att fler företag överlever och utvecklas över tid. Effekten ligger därmed inte enbart i antal företag, utan i att företag i högre utsträckning bidrar till sysselsättning, ekonomisk aktivitet och långsiktig tillväxt.

Digital plattform hjälper unga in på arbetsmarknaden

När Taufeeq Saleh kom till Sverige som barn upplevde han tidigt hur brist på kontakter kunde skapa hinder för unga som ville etablera sig på arbetsmarknaden. När det senare var dags att söka sommarjobb såg han hur många möjligheter förmedlades genom familjers nätverk, något han själv saknade. Erfarenheten väckte frågor kring utanförskap, möjligheter och hur fler unga skulle kunna få en väg in i arbetslivet.

Under UF-året fick Taufeeq möjlighet att omsätta sina erfarenheter till handling. Tillsammans med sina klasskamrater utvecklade han affärsidén Sobb UF, en digital plattform som hjälper unga att hitta sitt första jobb oavsett bakgrund eller kontaktnät. Det som började som en personlig erfarenhet utvecklades till en lösning på en samhällsutmaning. UF-företaget utsågs senare till Årets UF-företag i Sverige och affärsidén lever idag vidare genom bolaget Emploify.

För Taufeeq var dock den största förändringen inte affärsidén i sig, utan den utveckling som skedde hos honom själv under resans gång.

"Jag kände mig långt ifrån en entreprenör innan UF, men UF-året gjorde att entreprenörskap inte längre kändes så svårt eller otillgängligt. Jag insåg att jag också kunde göra det här. Mitt ledarskap utvecklades mycket genom att hantera utmaningar, fatta beslut och samarbeta med andra. En annan viktig del var nätverket. Jag lärde känna människor som jag annars aldrig hade träffat och fick en trygghet i att ha bra människor omkring mig. Framför allt gav UF mig självförtroendet att våga tro på mina idéer och förmågan att omsätta dem i praktiken."

Fler kvinnliga entreprenörer stärker ekonomin

Ekonomiskt värdeskapande – Kvinnors entreprenörskap

8. Kvinnors entreprenörskap

Kvinnors entreprenörskap och företagande är centralt för svensk tillväxt och innovationsförmåga. När kvinnor i högre utsträckning startar, driver och finansierar företag breddas perspektiven i näringslivet, vilket leder till bättre problemlösning, starkare marknadsanpassning och nya affärsmodeller.

Kvinnors entreprenörskap är ett viktigt utvecklingsområde för svensk ekonomi, där Ung Företagsamhet bidrar genom att ge unga kvinnor möjlighet att omsätta idéer i praktiken. Genom utbildningen får unga kvinnor pröva entreprenörskap i en konkret kontext, vilket stärker deras förutsättningar att välja eget företagande i karriären.

Behovet är tydligt. Enligt SCB grundas 35 % av nya företag i Sverige av kvinnor och Dealroom Unconventional Ventures lyfte i en rapport 2023 att endast 1% av riskkapitalet i Sverige går till bolag med kvinnliga grundare. Dessutom visar 2026 års Global Entrepreneurship Monitor Rapport att utvecklingen mot ökad jämställdhet brutits efter 2023. Rapporten visar att entreprenörskapets jämställdhetsgap är kopplat till strukturella faktorer såsom tillgång till

kapital, nätverk, förebilder och normer kring risk och ledarskap. Rapporten lyfter särskilt fram vikten av tidig exponering för entreprenörskap, tillgång till relevanta nätverk samt ett mer jämställt investeringslandskap som avgörande för att öka kvinnors deltagande. Den visar också att ekonomier som minskar detta gap uppnår högre innovationsgrad och starkare långsiktig tillväxt.

Kvinnor tar ledande roller i UF-företag

Kvinnor tar ledande roller i betydligt högre utsträckning i UF-företagen än i näringslivet i stort. I UF-företag med både kvinnor och män är 57 % av vd:arna kvinnor, jämfört med drygt tre av tio i det privata näringslivet enligt GEM och SCB.

UF-företagande på gymnasiet gör företagande konkret. Elever får pröva att ta ansvar, fatta beslut, möta kunder, hantera ekonomi och driva arbete framåt i en miljö där resultatet av de egna besluten blir synligt. För unga kvinnor är detta särskilt relevant, eftersom Ung Företagsamhets underlag visar att programmet har en tydligt positiv påverkan på kvinnliga deltagare och att kvinnor med UF-bakgrund är 80 % mer sannolika att starta aktiebolag än kvinnor som inte fått samma möjlighet.

Kvinnors entreprenörskap driver tillväxt

Kvinnors entreprenörskap utgör en underutnyttjad resurs för svensk tillväxt och innovationsförmåga. Fler kvinnliga entreprenörer skulle bidra till ökad innovationsbredd och ett bättre resursutnyttjande i ekonomin. Samtidigt är frågan viktig ur ett jämställdhetsperspektiv, då skillnader i företagande innebär att individer inte får likvärdiga förutsättningar att omsätta idéer och ta ekonomiskt ansvar.

Den samhällsekonomiska effekten uppstår när fler företag startas och när fler perspektiv, erfarenheter och idéer omsätts i ekonomisk aktivitet.

Ung Företagsamhet skapar ett samhällsvärde motsvarande **1 miljard kronor** under ett skolar och fångar denna effekt genom fler startade företag av kvinnliga entreprenörer, men visar endast en del av det totala värdet. Effekter kopplade till självförtroende, nätverk, förebilder och långsiktiga karriärval ligger utanför beräkningen, men påverkar i praktiken både hur många som startar företag och hur dessa utvecklas över tid.

”Om 50 procent av nya företag i Europa grundas av kvinnor – jämfört med dagens nivå på ca 33 procent – kan det generera omkring **250 miljarder EURO** årlig ökning av bruttovärdet (Gross Value Added, GVA) i EU till 2040, motsvarande cirka 2 procent av unionens nuvarande BNP.”

Female Entrepreneurs: Europe's Untapped Competitive Edge,
Frontier Economics, Oktober 2025

Entreprenörskap i praktiken

Ida Norström driver idag företaget Energy Effective Solutions och har uppmärksammats internationellt för sitt entreprenörskap. Vägen dit började dock inte med en tydlig plan att starta företag. När eleverna på el- och energiprogrammet för första gången fick möjlighet att driva UF-företag möttes initiativet snarare av viss skepsis. För Ida blev UF året därefter en möjlighet att för första gången omsätta sina yrkeskunskaper i verkliga uppdrag, möta kunder och ta ansvar för hela processen från idé till genomförande.

Genom sitt UF-företag utförde hon elinstallationer åt kunder och fick praktisk erfarenhet av att skapa värde för andra. Samtidigt lärde hon sig sådant som affärsplanering, marknadsföring och kundrelationer, kunskaper som tidigare varit helt nya för henne. Men den viktigaste lärdomen handlade inte om företagsekonomi utan om tilliten till den egna förmågan. När hon såg att idéer kunde omsättas i praktiken och ge resultat växte också övertygelsen om att hon kunde ta sig an större utmaningar.

Efter gymnasiet valde Ida att starta eget företag för att driva utvecklingen mot smartare och mer energieffektiva lösningar inom en bransch som hon upplevde som traditionell och förändringströg. Erfarenheten från UF-året blev ett viktigt steg på vägen. Tröskeln till företagande upplevdes inte längre som lika hög och erfarenheten av att ha gjort det en gång tidigare gjorde nästa steg lättare att ta.

"Jag hade inte startat eget så snabbt utan UF-året. Jag fick lära mig om affärsplan, marknadsföring och sånt, innan visste jag inte så mycket om att driva företag. Efter UF året så är inte barriärerna så höga, det är bara att göra och lära sig längs vägen."

Rätt gymnasieval minskar avhopp och kostnader

Ekonomiskt värdeskapande – rätt gymnasieval

9. Rätt gymnasieval

Statistik från SCB visar att en stor andel elever inte fullföljer gymnasiet inom ordinarie tid. Av de elever som började gymnasiet 2017 hade 66% tagit examen inom tre år och 73% inom fem år, vilket innebär att en betydande grupp elever inte fullföljer utbildningen inom förväntad tid.

Givet att den genomsnittliga kostnaden för gymnasieutbildning uppgår till cirka 135 000–160 000 kronor per elev och år, innebär detta betydande direkta kostnader för utbildningssystemet, samtidigt som det påverkar övergången till vidare studier och etablering på arbetsmarknaden.

Den långsiktiga kostnaden riskerar att bli väsentligt högre för personer som inte hittar rätt program. Personer utan fullföljd gymnasieutbildning har i genomsnitt betydligt svagare arbetsmarknadsutfall än de med examen, vilket inkluderar högre arbetslöshet och lägre livsinkomster. Konsekvenserna av felmatchade utbildningsval påverkar därmed både individens försörjningsförmåga och samhällets produktivitet över tid.

Ung Företagsamhet påverkar denna problematik redan innan gymnasievalet genom sitt arbete i grundskolan. Genom entreprenöriellt lärande och insatser kopplade till studie- och yrkesvägledning som bland annat Framtidskoll får elever arbeta med verklighetsnära problem, möta externa aktörer och utveckla en förståelse för hur utbildning, yrkesliv och samhälle hänger samman.

Insatserna ger över 34 000 högstadiееlever möjlighet att utforska olika yrkesroller och utbildningsvägar, samtidigt som de tränar centrala förmågor som problemlösning, samarbete och ansvarstagande. Det bidrar till ökad motivation, stärkt självförtroende och bättre förståelse för egna intressen och förutsättningar. Forskning visar att entreprenöriella och arbetslivsnära inslag i undervisningen stärker elevers förmåga att fatta informerade beslut om utbildning och yrkesval, så kallad career readiness.

Effekten uppstår genom att elever får en bredare och mer realistisk bild av möjliga utbildnings- och yrkesvägar samt vad olika val innebär i praktiken. Ökad kontakt med arbetslivet och strukturerad studie- och yrkesvägledning bidrar

till bättre beslut kring utbildningsval och minskad risk för felmatchning. Genom att stärka elevers självkännedom och beslutsförmåga redan i grundskolan bidrar Ung Företagsamhet till färre felval i gymnasiet.

Samhällseffekten är betydande. Färre felmatchningar innebär inte bara lägre direkta utbildningskostnader, utan också högre genomströmning i utbildningssystemet, minskad arbetslöshet och lägre risk för långvarigt utanförskap. På så sätt bidrar Ung Företagsamhet till ett mer effektivt resursutnyttjande i utbildningssystemet och en starkare arbetsmarknad.

Samhällsvärdet uppgår till cirka **117 miljoner kronor** och fångar denna effekt genom minskade utbildningskostnader och förbättrade arbetsmarknadsutfall, men omfattar endast en del av det totala värdet. Effekter kopplade till ökad motivation, stärkt skolanknytning och mer välgrundade långsiktiga utbildnings- och karriärval ligger utanför beräkningen, men är centrala för att förstå hur värdet uppstår över tid.

Ideellt engagemang

Ekonomiskt värdeskapande – ideellt engagemang

10. Ideellt engagemang

Ung Företagsamhet bygger på ett omfattande engagemang från personer och organisationer som bidrar med tid, kunskap och nätverk till elevernas lärande. Över landet engagerar Ung Företagsamhet rådgivare, juryledamöter, partners, alumner och andra ideella krafter, som tillsammans gör UF-företagandet mer verklighetsnära och stärker kopplingen mellan skola och arbetsliv.

Värdet uppstår genom att elever får tillgång till erfarenheter och kompetens som annars hade varit svåra att tillgodose inom skolans ordinarie ramar. Genom möten med personer från näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle får eleverna stöd i att utveckla idéer, förstå kundbehov, fatta beslut och hantera praktiska utmaningar i sina företag. Det bidrar både till kvaliteten i utbildningen och till elevernas förståelse för hur arbetsliv och företagande fungerar i praktiken.

Det ideella engagemanget skapar också värde för de personer och organisationer som deltar. Segnestam Larsson, O., Rådelid, D., & Wester, D. (2021) visar att ideellt engagemang och arbete

ger en stor positiv effekt på människors självkänsla och syfte. Genom Ung Företagsamhet får rådgivare, mentorer och partners möjlighet att bidra till nästa generation, använda sin kompetens i ett konkret sammanhang och bygga relationer med skola, unga och lokalsamhälle.

Samhällsvärdet är beräknat till cirka **79 miljoner kronor** och fångar värdet av den tid och kompetens som ideella aktörer bidrar med inom Ung Företagsamhet verksamhet.

Andra som är ett viktigt stöd

Vänner

"Vänner som hjälpte till när jag inte visste om min idé var bra eller inte och när de uppmuntra mig så kände jag mig mer självsäker."

"Vänner som köpte produkter osv."

UF-kollegor / medarbetare / andra UF-företagare

"Hela vår UF-grupp har verkligen gett energi för att hjälpa både mig och varandra."

"Jag har fått kontakt med ett nätverk av UF-företagare via UF, vilket har varit grymt! Det är så bra att kunna bolla idéer och få inspiration från andra som är i samma sits."

"Vi inom UF-gruppen har stöttat varandra fullt."

Familj

"Släktingar och andra bekanta som själva driver företag och därför kunde ge mig många bra tips!"

"Min pappa som driver företag som har fått svara på frågor gällande fakturor mm då vår lärare inte kunde."

Orealiserad potential & integrering STEM

Ekonomiskt värdeskapande – orealiserad potential och begränsad integrering i STEM-utbildningar

11. Orealiserad förmåga och integrering STEM

I dag behandlas STEM och entreprenörskap i stor utsträckning som separata spår i utbildnings-systemet. Det innebär en strukturell alternativ-kostnad för Sverige. När teknisk kompetens inte kombineras med entreprenöriell förmåga går betydande värden förlorade – i modellen uppskattat till cirka **1,2 miljarder kronor** per år.

Samtidigt är det viktigt att konstatera att effekterna inte uppstår i samma utsträckning för alla deltagare. Alla elever omsätter inte erfarenheterna i fortsatt företagande eller entreprenöriella karriärval. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv innebär detta att en del av den undervisningstid som avsätts inte leder till de långsiktiga effekter som eftersträvas. Det gör det relevant att också beakta hur utbildningsinsatser utformas och riktas för att skapa största möjliga värde.

Sverige investerar omfattande i teknisk kompetens, men en betydande del av denna kunskap omsätts inte i innovation, företagande eller konkret samhällsvärde. Forskning och policyanalyser visar att tekniska färdigheter i sig inte är tillräckliga för att driva innovation. För att kunskap ska omsättas i värde krävs även

entreprenöriella kompetenser såsom initiativförmåga, problemlösning, samarbete och förmåga att identifiera och realisera möjligheter. Trots detta utvecklas dessa kompetenser ofta var för sig. I praktiken innebär det att teknisk kunskap byggs upp utan tydlig koppling till tillämpning, medan entreprenörskap i stor utsträckning koncentreras till ekonomiinriktade utbildningar. Resultatet blir att många studenter – särskilt inom ingenjers- och andra professionsutbildningar – inte får möjlighet att kombinera dessa perspektiv.

I en tid där Sverige står inför betydande kompetensbrist inom digitalisering, AI, energiomställning och avancerad industri blir denna uppdelning särskilt kostsam. Teknisk kunskap är en nödvändig grund, men utan förmåga att omsätta den i praktiken riskerar investeringar i utbildning att inte ge full effekt. Samtidigt visar konkreta utbildningsexempel att integration ger resultat, exempelvis i Ung Företagsamhets Skolhackathon i Minecraft arbetar tusentals elever från grundskolan med att kombinera teknik, samhällsutmaningar och entreprenörskap i ett och samma lärande. Här utvecklar eleverna inte bara tekniska färdigheter, utan också förmågan att omsätta idéer i lösningar, samarbeta och skapa värde i ett

sammanhang. Denna typ av lärande tydliggör hur entreprenörskap fungerar som en brygga mellan kunskap och tillämpning.

Erfarenheter från högre utbildning pekar i samma riktning. När entreprenörskap integreras i tekniska utbildningar – exempelvis inom ingenjersprogram – stärks studenters innovationsförmåga och initiativkraft. Effekten är särskilt tydlig där lärare är bekväma med att arbeta entreprenöriellt och aktivt driver denna typ av lärande.

Mot denna bakgrund är behovet av förändring tydligt. STEM-ämnen, ingenjersutbildningar och andra utbildningar utanför ekonomiområdet behöver i högre grad integrera entreprenörskap i sina upplägg. Att enbart förstärka tekniska kunskaper utan att samtidigt utveckla förmågan att omsätta dem i värde riskerar att begränsa samhällsnyttan av utbildningssystemet som helhet.

De skapade Sveriges bästa samhällsbygge – i Minecraft

Gylle skola, klass 5A, från Dalarna vann den nationella finalen av Skolhackathon i Minecraft med Vänholm – ett samhälle där du är trygg, välkommen och uppskattad. I årets tävling utforskade cirka 6 500 elever i årskurs 4–6 hur fler kan känna sig delaktiga och välkomna.

Vinnaridén bygger på gemensamma byggnader och funktioner. En förskola och ett äldreboende ryms i samma hus för att minska ensamhet bland äldre, ge barn fler vuxna förebilder och göra familjebesök enklare. Alla bor dessutom i samma bostadsområde för att motverka ett "vi och dom".

Under temat HavenCraft arbetade eleverna först med läromedlet Vårt samhälle och fysiska prototyper, innan de byggde i Minecraft Education. Arbetssättet förenade entreprenörskap, demokrati, innovation och STEM – från vardagsproblem och tankekarta till en färdig, gemensam lösning.

"Vi behövde lägga ihop olika delar för att få plats i samhället ... då upptäckte vi att det blev väldigt inkluderande, så vi fortsatte med det", säger eleverna Teodor Kvarnström och Nikki Arnesson.

Miljömässigt värdeskapande

Samhällsvärde genom hållbara innovationer
samt kostnader kopplat till koldioxidutsläpp
och resursanvändning

Skapar hållbara perspektiv

Miljö och klimat – kvalitativt beskriven

UF-företagande utgör en viktig möjlighet för elever att utveckla kunskap och förståelse för hållbart företagande i praktiken. Inom utbildningen arbetar lärare aktivt med att stärka elevernas förståelse för begreppet hållbarhet och hur ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektiv behöver vägas samman i företagande. Detta är även en integrerad del av ämnesplanerna i entreprenörskap och entreprenörskap och företagande, där eleverna förväntas utveckla förmågan att fatta medvetna och ansvarsfulla beslut.

En stor andel UF-företag tar vara på denna möjlighet och arbetar aktivt med att utveckla lösningar som minimerar negativ påverkan och bidrar till ett mer hållbart samhälle, exempelvis genom återbruk, cirkulära materialflöden, lokal produktion eller tjänstebaserade modeller.

Under 2025 hade **41% av UF-företagen en affärsidé** som adresserade något av dessa områden. Som stöd i detta finns ett omfattande utbud av material, verktyg och utbildningsinsatser som ger eleverna goda förutsättningar att integrera hållbarhet i hela företagsprocessen – från idéutveckling till genomförande och avveckling.

Samtidigt speglar UF-företagande de förutsättningar och influenser som präglar ungas samtid. I en kontext där många exponeras för budskap om snabba affärer och enkla sätt att generera intäkter, exempelvis genom affärsmodeller som dropshipping, kan sådana alternativ framstå som attraktiva. Det kan också innebära att vissa UF-företag väljer denna typ av modeller. Ur ett hållbarhetsperspektiv kan dessa medföra utmaningar, exempelvis kopplat till långa transportkedjor, begränsad spårbarhet och korta produktlivscykler, vilket i vissa fall kan bidra till ökad resursförbrukning och klimatpåverkan.

Mot denna bakgrund blir UF-företagande särskilt betydelsefullt. Genom att ge elever möjlighet att reflektera över sina val, förstå konsekvenser i hela värdekedjan och utveckla ett mer ansvarsfullt förhållningssätt till företagande, skapas förutsättningar för ett långsiktigt hållbart entreprenörskap. Även om UF-företagens aktiviteter, i likhet med annan företagsamhet, innebär en viss resursanvändning och miljöpåverkan, är utbildningens övergripande syfte att rusta unga med kunskap och insikt för att kunna göra mer hållbara val – både som företagare och som framtida samhällsaktörer.

Omställningen skapar nya möjligheter

Miljö och klimat – kvalitativt beskriven

Analysen av över 13 000 UF-affärsidéer visar att områden som klimat och miljö, cirkulära affärsmodeller och återbruk ökar kraftigt bland ungas affärsidéer. Det är inte bara en indikation på vilka frågor som engagerar dagens ungdomar, utan också på hur många av de utmaningar och möjligheter som driver samhällsutvecklingen redan idag tar form i nästa generations idéer.

Enligt analyser från McKinsey kan övergången till en mer cirkulär ekonomi skapa ekonomiska värden motsvarande upp till **4,5 biljoner USD** globalt fram till 2030, drivet av ökad resurseffektivitet, nya digitala affärsmodeller och innovation. IMF bedömer samtidigt att omställningen till en lågkoldioxidekonomi kan bidra till att **världsekonomin blir omkring 7 procent större** till 2050 jämfört med ett scenario med oförändrad utveckling. För att möjliggöra denna omställning uppskattas investeringar på omkring **9,2 biljoner USD** per år krävas fram till 2050.

För Sverige, som är starkt beroende av export, innovation och hög produktivitet, får dessa förändringar en direkt nationell betydelse. Analyser pekar på att omkring **600 miljarder kronor** i värde varje år går förlorade genom

ineffektiv resursanvändning i dagens ekonomi. Det illustrerar både kostnaden av att inte ställa om och potentialen i att utveckla mer resurseffektiva, digitala och innovativa lösningar.

Med detta som bakgrund handlar omställningen därför inte enbart om att möta nya krav. Den handlar också om att stärka konkurrenskraften, frigöra produktivitetsvinster, skapa nya intäktsströmmar och utveckla lösningar som svarar mot framtidens behov.

För att ta tillvara de möjligheter som omställningen skapar räcker det inte med ny teknik eller ökade investeringar. Det krävs också människor som kan identifiera problem, utveckla lösningar och omsätta idéer till praktisk handling. Det är i detta sammanhang som Ung Företagsamhets roll blir relevant.

Genom att ge unga möjlighet att identifiera problem, utveckla lösningar, testa idéer och omsätta dem i praktiken tränas förmågor som blir centrala när nya tekniska, digitala och hållbara möjligheter ska omsättas till innovation och värdeskapande. De unga som genom Ung Företagsamhet får erfarenhet av att gå från idé till handling får samtidigt möjlighet att utveckla

den handlingskraft, problemlösningsförmåga och innovationsförmåga som krävs i ett samhälle präglad av snabb förändring.

Entreprenörskap framstår därmed inte enbart som en utbildningsinsats, utan också som en investering i framtida konkurrenskraft, innovationsförmåga och hållbar tillväxt. Sett ur det perspektivet kan Ung Företagsamhets verksamhet förstås som ett bidrag till Sveriges långsiktiga förmåga att både möta globala samhällsutmaningar och ta tillvara de möjligheter som omställningen skapar.

Näringstillsats av mikroalger revolutionerar matindustrin

För Wilma Eriksson var UF-företagandet starten för deras innovativa entreprenörskap och nätverket UF-alumni ett stöd i deras fortsatta företagsresa. Wilma drev UF-företag i Örebro, på naturvetenskapsprogrammet. Wilma tog sedan affärsidén från Proalg UF, en protein- och näringstillsats framställd av mikroalger, vidare till aktiebolag. Tillsammans med forskare i Lund utvecklade de under UF-året en metod som höjer proteinhalten hos mikroalgerna.

Målet är att skapa ett bra och billigt alternativ till proteinkällor som är mindre gynnsamma för klimat och miljö, som kött och sojabönor, eftersom mikroalger tar upp koldioxid. De kan även odlas i Sverige på jordbruksmark som inte lämpar sig för traditionellt jordbruk.

– Tillsatsen påverkar inte smaken på maten och de proteinrika organismerna har stor potential att komplettera vår kost i form av viktig näring. UF-året gav mig chansen att revolutionera livsmedelsindustrin och ändra synen på framtidens mat. Jag har nog alltid varit ämnad för entreprenörskap, säger Wilma.

Rescan UF vann SM-guld med AI-scanner för återvinning

Rescan UF, grundat av tre gymnasieelever från Lindeskolan i Örebro, har positionerat sig som ett starkt exempel på ungt entreprenörskap med tydligt samhällsfokus. Vid SM i Ung Företagsamhet 2026, där omkring 800 elever från hela Sverige deltog, vann teamet både Årets UF-företag och Årets ekologiskt hållbara UF-företag. Deras innovation – en AI-styrd handscanner – visar hur teknik kan användas för att lösa konkreta samhällsutmaningar.

Scannern hjälper besökare på återvinningscentraler att sortera sitt avfall korrekt, vilket kan minska felsortering och bidra till en mer effektiv återvinningsprocess. Lösningen har redan testats i praktiken på en återvinningscentral i Lindesbergs kommun, vilket stärker dess trovärdighet och potential. Genom att kombinera AI med användarvänlig design adresserar de ett utbrett problem inom avfallshantering.

Ambitionen är att skala upp lösningen nationellt, både genom handscannern och en kommande app, med målet att nå alla återvinningscentraler och fastighetsägare i Sverige. En central målsättning är att halvera felslänget, vilket skulle innebära betydande miljövinster och effektivare resursanvändning.

Rescan UF illustrerar hur innovation och entreprenörskap tidigt i utbildningen kan skapa konkret samhällsnytta. Genom sitt arbete bidrar de inte bara till ökad hållbarhet, utan visar också hur unga entreprenörer kan driva lösningar som möter både konsumenters och samhällets behov.

Slutsatser och rekommendationer

Ung företagsamhets totala samhällsvärde,
slutsatser och rekommenderade nästa steg

Slutsatser och rekommendationer (1/4)

Sammanfattning

Denna rapport visar att Ung Företagsamhet skapar ett betydande och mätbart samhällsvärde som sträcker sig långt bortom klassrummet. Genom att utveckla entreprenöriella förmågor, stärka individers etablering på arbetsmarknaden och stimulera företagande bidrar verksamheten till både ökad tillväxt och stärkt social sammanhållning. Det samlade värdet uppgår till cirka 9,3 miljarder kronor under ett enskilt läsår, där merparten utgörs av långsiktiga sociala effekter som realiseras över tid. Samtidigt visar analysen att dagens räckvidd innebär att en stor del av potentialen ännu inte tas tillvara. Det framtida värdet avgörs därför inte enbart av kvaliteten i den verksamhet som bedrivs, utan i hög grad av hur många elever som ges tillgång till entreprenöriellt lärande och hur denna kompetens integreras i utbildningssystemet.

Den centrala slutsatsen i analysen är att Ung Företagsamhet fungerar som en katalysator i ett komplext system där utbildning, arbetsmarknad och näringsliv samverkar. Det värde som uppstår sker inte i ett enskilt steg, utan genom en sammanhängande kedja där utbildningsinsatser leder till förändrade förmågor, vilka i sin tur påverkar individers beteenden och val över tid.

Dessa förändringar realiseras successivt i form av högre inkomster, starkare etablering på arbetsmarknaden, ökat företagande och ökad innovationsförmåga.

Det totala värdeskapandet domineras av sociala effekter, vilka uppgår till cirka **7,3 miljarder kronor**, medan ekonomiska effekter uppgår till omkring **2 miljarder kronor**. Denna fördelning illustrerar att Ung Företagsamhet i första hand bidrar genom att stärka individers kapacitet och handlingsförmåga, snarare än genom direkta ekonomiska resultat på kort sikt. Värdet ligger därmed i utvecklingen av ett bredare humankapital, som i sin tur påverkar ekonomin på längre sikt.

Entreprenöriell förmåga utgör kärnan i detta värdeskapande. Genom att utveckla kompetenser såsom initiativförmåga, problemlösning, samarbete och kreativitet stärks individers möjlighet att skapa värde oavsett om de blir anställda, entreprenörer eller ledare. Denna komponent uppskattas till cirka **2,75 miljarder kronor** och fungerar som en grundförutsättning för flera av de övriga värdedrivarna.

Analysen visar att samhällsvärdet uppstår genom flera samverkande delvärden som tillsammans skapar en helhet. En central del är förbättrad anställningsbarhet, där Ung Företagsamhet bidrar till snabbare etablering på arbetsmarknaden och färre arbetslöshetsdagar, vilket genererar betydande ekonomiska effekter. Vidare bidrar verksamheten till ökad social inkludering, särskilt för elever med icke-akademisk bakgrund, liksom till utvecklingen av privatekonomisk förmåga och social gemenskap.

Utöver dessa kvantifierade effekter visar analysen också på ett växande, men ännu inte fullt värderat, bidrag kopplat till hållbar innovation. En ökande andel av UF-företagen utvecklar affärsidéer med tydligt hållbarhetsfokus, såsom energieffektiva lösningar, resurseffektiv vattenanvändning, tjänster som syftar till att förbättra psykisk hälsa samt digitala lösningar som ökar effektivitet och tillgänglighet i olika delar av samhället.

Detta innebär att Ung Företagsamhet i praktiken fungerar som en tidig innovationsarena där unga identifierar och adresserar samhällsutmaningar kopplade till klimat, hälsa och digitalisering.

Slutsatser och rekommendationer (2/4)

Sammanfattning

Det värde som skapas genom dessa lösningar är potentiellt betydande, men har ännu inte varit möjligt att kvantifiera i monetära termer inom ramen för analysen. Därmed underskattar den nuvarande modellen sannolikt den totala samhällsnyttan.

Samtidigt är det viktigt att notera att även negativa externa effekter kan uppstå. Klimatpåverkan från transporter (exempelvis sk drop-shipping), resursanvändning samt social påverkan i leverantörsled är exempel på områden där påverkan existerar, men där datatillgång och metodutveckling ännu inte möjliggjort en fullständig kvantifiering och värdering. Detta innebär att analysen ger en konservativ bild av både positiv och negativ påverkan, och att ett mer heltäckande perspektiv kräver fortsatt metodutveckling.

Sammantaget visar detta att Ung Företagsamhet inte bara bidrar till ekonomiskt och socialt värde i traditionell mening, utan även till utvecklingen av lösningar som adresserar framtidens centrala samhällsutmaningar.

Värdeskapandets olika dimensioner

Analysen visar att samhällsvärdet uppstår genom flera samverkande delvärden som tillsammans skapar en helhet. En central del är förbättrad anställningsbarhet, där Ung Företagsamhet bidrar till snabbare etablering på arbetsmarknaden och färre arbetslöshetsdagar, vilket genererar värden om cirka **1,2 miljarder kronor**. Detta pekar på verksamhetens betydelse som en brygga mellan utbildning och arbetsliv, där elever ges praktisk erfarenhet av arbetslivets krav redan under gymnasietiden.

Vidare bidrar verksamheten till ökad social inkludering, särskilt för elever med icke-akademisk bakgrund. Denna effekt, värderad till cirka **840 miljoner kronor**, speglar hur praktiskt och handlingsbaserat lärande skapar alternativa vägar till framgång i ett utbildningssystem som annars i stor utsträckning premierar teoretiska prestationer.

En annan betydande del av värdet är kopplat till utvecklingen av privatekonomisk förmåga, som motsvarar cirka **1,4 miljarder kronor**. Genom att elever får arbeta med ekonomiska beslut i

praktiken utvecklas deras förmåga att planera, prioritera och fatta välgrundade beslut, vilket får långsiktiga konsekvenser för både individens ekonomiska välbefinnande och samhällets stabilitet.

Samtidigt skapar Ung Företagsamhet sociala värden i form av gemenskap, tillhörighet och förbättrat välmående, motsvarande cirka **400 miljoner kronor**. Dessa effekter bidrar till ökad motivation och bättre skolresultat, vilket i sin tur påverkar individers framtida möjligheter.

På den ekonomiska sidan är entreprenöriell tillväxt en central komponent, med ett värde om cirka **2 miljarder kronor**, där fler individer startar företag och bidrar till sysselsättning och ekonomisk aktivitet. Till detta kommer särskilt effekten av kvinnors entreprenörskap och företagande, som uppgår till cirka **1 miljard kronor** och representerar en betydande outnyttjad tillväxtpotential i ekonomin.

Slutsatser och rekommendationer (3/4)

Sammanfattning

Även ett mer effektivt utbildningssystem utgör en del av värdeskapandet, där bättre utbildningsval minskar kostnader och leder till snabbare etablering på arbetsmarknaden. Slutligen bidrar ideellt engagemang från näringsliv och samhälle till ytterligare värden genom kunskapsöverföring och förstärkt kvalitet i utbildningen.

Orealiserad potential, kvalitet och systemutmaningar

En av de mest centrala slutsatserna i rapporten är att en betydande del av det potentiella värdet inte realiseras inom dagens struktur. Detta tar sig uttryck i flera dimensioner. Den mest tydliga är den uppskattade alternativkostnaden kopplad till bristande integration mellan entreprenörskap och STEM-utbildningar, vilken uppgår till **cirka 1,2 miljarder kronor** per år. Denna siffra illustrerar en strukturell ineffektivitet där tekniska kunskaper och entreprenöriella förmågor utvecklas var för sig, vilket begränsar möjligheten att omsätta kunskap till innovation, företagande och samhällsnytta.

Utöver denna strukturella alternativkostnad finns även en mer pedagogisk och individnära

värdeförlust. Analysen visar att entreprenöriellt lärande inte får fullt genomslag för alla elever. Mellan 10-15% av alla elever tillgodogör sig inte Ung Företagsamhets utbildning i den utsträckning som modellen avser, vilket kan bero på flera faktorer.

Entreprenöriellt lärande ställer krav på självständighet, initiativförmåga och eget ansvar, vilket innebär att vissa elever riskerar att inte få fullt genomslag av utbildningen utan tillräckligt stöd och tydliga ramar. Detta skapar en värdeförlust på flera nivåer: för individen i form av utebliven kompetensutveckling, för skolan i form av ineffektivt resursutnyttjande och för samhället i form av förlorad produktivitet och innovationsförmåga.

Denna effekt innebär att en del av den utbildningstid som investeras inte omsätts i de långsiktiga effekter som är möjliga att uppnå. Ur ett individperspektiv innebär detta att elever går miste om kompetenser och erfarenheter som hade kunnat stärka deras framtida möjligheter. Ur ett skolperspektiv innebär det att resurser inte används med full effektivitet, och ur ett UF-perspektiv innebär det att verksamhetens potential inte realiseras fullt ut. Sammantaget

uppstår därmed en ytterligare alternativkostnad, som inte nödvändigtvis fångas i de monetära beräkningarna men som är central för att förstå den totala värdebilden.

I en bredare kontext kan denna ineffektivitet förstås som ett uttryck för att utbildningssystemet ännu inte fullt ut är anpassat till de krav som ett snabbt föränderligt arbetsliv ställer. I takt med att AI och automatisering tar över rutinmässiga uppgifter ökar efterfrågan på så kallade "21st century skills", såsom kreativitet, kritiskt tänkande, samarbete och problemlösning. Dessa förmågor blir centrala i samtliga yrkeskategorier, oavsett om det handlar om tekniska, vårdrelaterade, administrativa eller kreativa yrken.

Avsaknaden av ett systematiskt fokus på dessa kompetenser riskerar därmed att skapa ett gap mellan utbildning och arbetsmarknad. Tillsammans pekar dessa dimensioner av realiserad potential på ett gemensamt behov: att både stärka integrationen av entreprenöriella förmågor i utbildningssystemet och säkerställa att fler elever kan tillgodogöra sig utbildningen fullt ut.

Slutsatser och rekommendationer (4/4)

Sammanfattning

Till Ung Företagsamhet

Nästa steg bör vara att stärka förmågan att mäta, följa upp och kommunicera långsiktiga effekter. Särskilt viktigt är att utveckla uppföljningen av alumner, innovationer och hållbara affärsidéer för att skapa en ännu starkare evidensbas kring verksamhetens bidrag till samhällsutvecklingen. Samtidigt bör arbetet med kvalitetssäkring, lärarstöd och metodutveckling prioriteras för att säkerställa att fler elever fullt ut kan tillgodogöra sig utbildningen.

Till skolan och skolhuvudmän

Entreprenöriellt lärande bör i högre grad integreras som en naturlig del av skolans kunskapsuppdrag och inte enbart betraktas som ett komplement till ordinarie undervisning. Särskilt viktigt är att stärka kopplingen till teknik-, naturvetenskaps- och yrkesutbildningar där potentialen att omsätta kunskap till innovation och problemlösning är stor. Skolor bör även arbeta mer systematiskt med att använda entreprenöriella arbetssätt för att öka motivation, delaktighet och relevans i undervisningen.

Till företag och näringsliv

Näringslivet bör se Ung Företagsamhet som en strategisk plattform för framtida kompetensförsörjning. Genom mentorskap, rådgivning, praktisknära inslag och långsiktiga partnerskap kan företag bidra till att utveckla de förmågor som efterfrågas i ett arbetsliv präglad av digitalisering, AI och snabb omställning. Samtidigt skapas möjligheter att bygga relationer med framtida medarbetare, entreprenörer och ledare.

Till beslutsfattare i stat och kommun

Resultaten indikerar att entreprenöriellt lärande har betydelse långt utanför utbildningsområdet och bidrar till kompetensförsörjning, arbetsmarknadsetablering, innovation och social inkludering. Statliga och kommunala beslutsfattare bör därför betrakta dessa insatser ur ett tvärsektoriellt perspektiv och skapa långsiktiga förutsättningar för likvärdig tillgång i hela landet. Särskilt angeläget är att stärka kopplingen mellan utbildning, arbetsliv och innovationspolitik för att bättre tillvarata den potential som finns hos nästa generation entreprenörer, medarbetare och samhällsbyggare.

Ung Företagsamhets totala värdeskapande för 25/26

Socialt värdeskapande för
unga i form av olika förmågor
och kompetenser

7,3 miljarder
2 miljarder
9,3 miljarder

Ekonomiskt värdeskapande för samhället
genom tillväxt i entreprenörsbolag, kvinnors
entreprenörskap, rätt gymnasieval och
ideellt engagemang.

Totalt samhällsnettovärde som realiseras
genom Ung Företagsamhets verksamhet
och ekosystem under ett skolor

Bilagor

- Metod, beräkningar och antaganden
- Källor/intervjuade personer
- Författare

Metod

Socialt värdeskapande (1/3)

Entreprenöriell förmåga

Beräkningen av samhällsvärdet kopplat till entreprenöriell förmåga utgår från forskning av Wennberg och Elert (2013), som visar att personer som deltagit i UF-företagande senare i livet har drygt 12 procent högre årsinkomst än jämförbara individer som inte deltagit. Resultaten stärks av senare forskning från Kåre Moberg (2021 till 2023), där elever som deltagit i entreprenörskapsutbildning visar tydliga förbättringar i självförtroende, kreativitet och problemlösningsförmåga, samt av Hunter Lindqvist (2017), som visar att självförtroende och ansvarstagande som utvecklas under skoltiden kan bestå långt in i vuxenlivet.

I analysen används den observerade inkomstskillnaden som en försiktig proxy för det arbetsmarknadsvärde som kan uppstå när elever utvecklar initiativkraft, problemlösningsförmåga, ansvarstagande och samarbetsförmåga genom UF-företagande. Beräkningen omfattar 43 738 gymnasieelever som drivit UF-företag under läsåret 2025/26 och baseras på en medianlön om 420 000 kronor per år enligt SCB:s lönestatistik för 2024. Resultatet nuvärdesberäknas samt justeras med en attributionsfaktor för att inte överskatta Ung Företagsamhets bidrag.

Anställningsbarhet

Beräkningen av samhällsvärdet kopplat till anställningsbarhet utgår från Wennberg och Elert (2013), som visar att tidigare UF-elever har färre arbetslöshetsdagar än jämförbara individer. I studien hade UF-alumner 7,91 arbetslöshetsdagar, jämfört med 10,07 dagar i kontrollgruppen, vilket motsvarar drygt 20 procent färre arbetslöshetsdagar. Detta resultat ligger i linje med Kåre Mobergs studier (2021 till 2023), som visar att entreprenörskapsutbildning stärker självförtroende, kreativitet och problemlösningsförmåga, samt Hunter Lindqvist (2017), som visar att självförtroende och ansvarstagande kan få betydelse över längre tid.

I analysen används skillnaden i arbetslöshetsdagar för att värdera den del av UF:s samhällsvärde som kan kopplas till snabbare eller starkare etablering på arbetsmarknaden. Beräkningen omfattar 43 738 gymnasieelever. Resultatet nuvärdesberäknas samt justeras med en attributionsfaktor för att inte överskatta Ung Företagsamhets bidrag.

Privatekonomisk förmåga

Beräkningen av samhällsvärdet kopplat till privatekonomisk förmåga utgår från JA Alumni (2025), där 84 procent av de svarande uppger att deras finansiella kompetens förbättrats. Resultatet speglar ett bredare mönster där entreprenöriellt lärande, i kombination med praktisk erfarenhet, bidrar till ökad förståelse för ekonomiska beslut.

Ung Företagsamhets arbetssätt bygger på att elever får hantera ekonomi i praktiken snarare än enbart genom teori. Genom att starta och driva ett eget företag får elever ansvar för budget, prissättning, inköp, intäkter och resultat. De behöver fatta löpande beslut om kostnader, risker och investeringar, samt följa upp utfallet av dessa beslut över tid. Detta skapar en konkret förståelse för hur ekonomiska val påverkar resultatet, både på kort och lång sikt.

Arbetet kompletteras av riktade insatser inom privatekonomi, där elever introduceras till sparande, konsumtion, skuldsättning och ekonomisk planering. Fokus ligger på att koppla vardagliga beslut till långsiktiga konsekvenser, vilket stärker individens förmåga att planera, prioritera och bygga ekonomisk handlingsfrihet.

Beräkningen omfattar 68 738 personer, vilket inkluderar gymnasieelever samt högstadieselever som deltagit i dessa aktiviteter. Värdet bygger på ett antagande om högre 10% månadssparande än medianen. Resultatet nuvärdesberäknas samt justeras med en attributionsfaktor för att inte överskatta Ung Företagsamhets bidrag.

Socialt värdeskapande (2/3)

Inkludering icke-akademisk bakgrund

Beräkningen av samhällsvärdet kopplat till inkludering bygger främst på Moberg (2024), som visar att entreprenörskapsutbildning kan ha särskilt stor betydelse för elever vars föräldrar inte har gått på högskola. Studien visar att dessa elever i flera fall utvecklar entreprenöriella kompetenser i större utsträckning än jämförbara grupper, bland annat inom nätverkande, ekonomihantering, problemlösning och förmågan att omsätta idéer i praktiken. Forskningen pekar också på att elever med lägre akademisk självtillit kan gynnas särskilt genom stärkt uthållighet, kreativitet och tilltro till den egna förmågan.

I analysen används dessa samband för att värdera den del av Ung Företagsamhets samhällsvärde som kan kopplas till ökad social rörlighet och förbättrade framtida möjligheter för elever från hem utan akademisk tradition. Beräkningen omfattar den population av de gymnasieelever som drev UF företag under läsåret 2025/26. Resultatet baseras på en försiktig värdering av förbättrade arbetsmarknadsutfall över tid. Resultatet nuvärdesberäknas samt justeras med en attributionsfaktor för att inte överskatta Ung Företagsamhets bidrag.

Ledarutveckling

Beräkningen av samhällsvärdet kopplat till ledarutveckling utgår från Wennberg och Elert (2013), som visar att tidigare UF-elever i högre grad når chefspositioner senare i livet. I studien var 7,38 procent av UF-alumnerna chefer, jämfört med 5,12 procent i kontrollgruppen. Resultaten stöds av Kåre Mobergs studier (2021 till 2023), som visar att entreprenörskapsutbildning stärker självförtroende, kreativitet och problemlösningsförmåga, samt Hunter Lindqvist (2017), som visar att självförtroende och ansvarstagande kan bestå över tid.

I analysen används chefsbefattning som en mätbar proxy för ledarskap, samtidigt som texten bör vara tydlig med att Ung Företagsamhet också tränar ledarskap i bredare bemärkelse genom självledarskap, ansvarstagande, samarbete och förmågan att driva arbete framåt. Beräkningen omfattar 43 738 gymnasieelever och värderas med en löneskillnad om 150 000 kronor per år mellan chefer och icke chefer, baserat på SCB:s SSYK klassificering och lönestrukturstatistik 2024. Beloppet har reducerats för att inte tillskriva hela löneskillnaden till Ung Företagsamhet relaterade ledarskapsförmågor. Resultatet nuvärdesberäknas samt justeras med en attributionsfaktor för att inte överskatta Ung Företagsamhets bidrag.

Socialt värdeskapande (3/3)

Social gemenskap

Baserat på intervjuer och information från Ung Företagsamhet, elever och lärare, bedöms den gemenskap som skapas inom Ung Företagsamhet bidra till att minska ensamhet bland unga. UF-året innebär att elever arbetar nära varandra i team under en längre period, med gemensamma mål, ansvar och utmaningar. Genom detta skapas en tydlig känsla av tillhörighet och sammanhang.

Elever vittnar om att arbetet i UF-företag leder till nya sociala relationer, ofta även över etablerade klass och kompisgränser. Att arbeta mot ett gemensamt mål och samtidigt dela ansvar för resultatet bidrar till att stärka relationer och skapa en mer inkluderande miljö. Liknande faktorer lyfts fram av Vårdguiden 1177, som beskriver hur gemensamma intressen, engagemang i aktiviteter och deltagande i sammanhang kan minska upplevelsen av ensamhet.

Samtidigt visar Nationella folkhälsoenkäten från 2022 att ensamhet är ett utbrett problem i befolkningen, där var fjärde person uppger besvär av ensamhet och isolering. Folkhälsomyndigheten (2024) visar även att ensamhet har ett tydligt samband med psykisk påfrestning och ökar risken för depression.

I detta sammanhang kan Ung Företagsamhet vara en arena där unga får möjlighet att skapa relationer genom samarbete, ansvarstagande och gemensamma upplevelser. Det innebär att en andel

av de elever som deltar i UF kan förväntas uppleva minskad ensamhet, vilket i förlängningen kan minska risken för psykisk ohälsa.

Beräkningen av samhällsekonomiska effekter utgår därför från antagandet att deltagande i Ung Företagsamhets gymnasiekurser bidrar till minskad ensamhet hos en del av elevgruppen, vilket i sin tur påverkar risken för depression. Samhällskostnaden för depression baseras på studier från bland annat Sobocki m.fl (2007) , von Knorring m.fl (2006) samt analyser publicerade i Läkartidningen (2014). Resultatet justeras med en attributionsfaktor för att inte överskatta Ung Företagsamhets bidrag.

Ekonomiskt värdeskapande (1/3)

Entreprenöriell tillväxt

Beräkningen av värdet av entreprenöriell tillväxt baseras på forskning som visar att personer med erfarenhet av entreprenörskapsutbildning i högre utsträckning startar företag samt uppvisar högre entreprenöriella inkomster än jämförbara grupper. Centralt för analysen är Wennberg och Elert (2013) samt Elert, Andersson och Wennberg (2015), vilka visar att tidigare UF-elever både oftare blir företagare och i genomsnitt uppvisar starkare entreprenöriella utfall än kontrollgrupper.

Det ekonomiska värdet beräknas utifrån den omsättning som genereras i de företag som antas uppstå till följd av entreprenörskapsutbildningen. Som utgångspunkt används ett genomsnittligt omsättningsantagande om 2 miljoner kronor per företag och år. Antagandet baseras på SCB:s statistik Företagens ekonomi 2022, som visar att svenska mikroföretag (0–9 anställda) omsätter cirka 1,95 miljoner kronor per företag i genomsnitt.

Utöver själva företagandet inkluderas även den sysselsättning som skapas i dessa företag. Detta värde baseras på uppskattade skatteintäkter per anställd, inklusive arbetsgivaravgifter och inkomstskatt.

Effekten beräknas genom att anta ett genomsnittligt antal anställda per företag och multiplicera detta med en schablonmässig skatteintäkt per individ. På så sätt fångas de indirekta effekterna av entreprenörskap i

form av arbetstillfällen och offentliga intäkter.

Den samhällsekonomiska nyttan uppstår således både genom den ekonomiska aktivitet som företagen genererar och genom de multiplikatoreffekter som följer av ökad sysselsättning, högre skatteintäkter och minskade kostnader för arbetslöshet. Entreprenörskap bidrar därmed till ett mer dynamiskt och produktivt näringsliv.

Effekten begränsas till en period om tre år, vilket baseras på statistik över överlevnadsgrad för nystartade företag. Därefter nuvärdesberäknas värdet och justeras med en attributionsfaktor för att inte överskatta Ung Företagsamhets bidrag.

Kvinnors entreprenörskap

En särskild effekt av entreprenöriellt lärande är en ökad sannolikhet för kvinnor att starta företag. Forskning visar att entreprenörskapsutbildning bidrar till att minska strukturella skillnader i företagande mellan kvinnor och män, bland annat genom att stärka självtillit, nätverk och upplevd handlingsförmåga – faktorer som annars ofta utgör barriärer för företagande.

Effekten förstås som en marginaleffekt ovanpå det generella entreprenörskapet och speglar att en större andel av populationen faktiskt omsätter idéer till företagande. Detta innebär att det samhällsekonomiska värdet inte enbart handlar om

fler företag i absoluta tal, utan om att bredda deltagandet i ekonomin och därmed öka det totala resursutnyttjandet.

Det ekonomiska värdet beräknas på motsvarande sätt som övrigt entreprenörskap, baserat på genomsnittlig omsättning i små företag och ett antagande om livslängd. Effekten inkluderas som ett tillägg till huvudposten och nuvärdesberäknas över tre år, i linje med statistik kring överlevnadsgrad för nystartade bolag. Värdet justeras därefter med en attributionsfaktor.

Den samhällsekonomiska betydelsen ligger i att fler individers potential tas tillvara, vilket bidrar till ett mer inkluderande näringsliv, ökad innovationsbredd och långsiktigt högre ekonomisk tillväxt.

Ekonomiskt värdeskapande (2/3)

Rätt utbildningsval

Effekten av förbättrade utbildningsval baseras på att entreprenöriellt lärande bidrar till ökad självkännedom, bättre förståelse för arbetslivet och en tydligare koppling mellan utbildning och framtida karriärval. Detta gör att individer i större utsträckning fattar informerade beslut kring utbildning och yrkesinriktning.

Den bakomliggande mekanismen är att elever genom praktisk erfarenhet av företagande utvecklar en bättre förståelse för sina styrkor, intressen och drivkrafter. Detta minskar risken för felval i utbildningssystemet, vilket annars kan leda till omval, avhopp eller förlängda studietider.

Det samhällsekonomiska värdet utgörs av undvikna kostnader för utbildningssystemet, exempelvis i form av minskat behov av extra skolår eller programbyten, samt en snabbare etablering på arbetsmarknaden. Även om effekten per individ är begränsad kan den aggregerade effekten vara betydande då den påverkar stora elevgrupper. Effekten beräknas som en engångseffekt och nuvärdesberäknas därför inte. Den justeras med en attributionsfaktor för att säkerställa en konservativ uppskattning av den andel som kan tillskrivas Ung Företagsamhets insatser.

Sammantaget bidrar denna komponent till ett mer effektivt utbildningssystem och en bättre matchning mellan individ och arbetsmarknad, vilket har positiva

effekter både för individ och samhälle. Resultatet justeras med en attributionsfaktor för att inte överskatta Ung Företagsamhets bidrag.

Ideellt arbete

Värdet av ideellt arbete baseras på det omfattande engagemang från rådgivare och andra aktörer som bidrar till verksamheten. Detta arbete utgör en central del av det ekosystem som möjliggör entreprenöriellt lärande och bidrar till kvalitet, relevans och genomslag i utbildningen.

Den underliggande mekanismen är att individer från näringsliv och samhälle bidrar med tid, kunskap och erfarenhet som annars skulle behöva ersättas ekonomiskt. Detta innebär att ideellt arbete skapar ett direkt ekonomiskt värde genom att resurser tillförs utan motsvarande kostnad.

Det monetära värdet beräknas genom att uppskatta det totala antalet arbetade timmar och multiplicera detta med en schablonmässig timlön utifrån rollen. Utöver den direkta ekonomiska effekten uppstår även indirekta värden genom kunskapsöverföring, nätverksbyggande och stärkt koppling mellan skola och arbetsliv, vilket dock inte kvantifieras i modellen. Resultatet justeras med en attributionsfaktor för att inte överskatta Ung Företagsamhets bidrag.

Ekonomiskt värdeskapande (3/3)

Orealiserad potential & integrering STEM

Beräkningen av den orealiserade potentialen kopplad till begränsad integrering mellan entreprenörskap och STEM bygger på forskning och policyanalyser som visar att teknisk kompetens ger störst genomslag när den kombineras med entreprenöriella förmågor såsom initiativkraft, problemlösning, samarbete och förmågan att omsätta idéer i praktiken. OECD, Europeiska kommissionen, World Economic Forum samt forskning inom entreprenörskapsutbildning pekar samstämmigt på att innovation och kommersialisering sällan uppstår genom teknisk kompetens ensam, utan kräver en kombination av tekniska och entreprenöriella färdigheter.

I analysen definieras den orealiserade potentialen som den samhällsekonomiska skillnaden mellan dagens situation, där entreprenörskap huvudsakligen återfinns inom ekonomirelaterade utbildningar, och ett scenario där entreprenöriellt lärande i större utsträckning integreras inom STEM-utbildningar. Syftet är inte att uppskatta ett exakt framtida utfall, utan att synliggöra storleksordningen på det samhällsvärde som riskerar att gå förlorat när teknisk kunskap inte kombineras med entreprenöriell förmåga.

Beräkningen utgår från andelen UF-elever inom STEM-relaterade utbildningar jämfört med utbildningssystemet i stort samt forskning om sambandet mellan entreprenöriella kompetenser,

innovation och företagande. Värdet uppskattas genom ett konservativt antagande om ökad innovations- och entreprenörskapspotential hos de elever som i dagsläget inte nås av entreprenöriellt lärande.

Det uppskattade värdet ska inte tolkas som en faktisk kostnad eller ett garanterat framtida utfall, utan som en indikator på den produktivitets-, innovations- och tillväxtpotential som riskerar att förbli outnyttjad när entreprenörskap och teknisk utbildning utvecklas som separata spår i utbildningssystemet. Resultatet nuvärdesberäknas samt justeras med en attributionsfaktor för att inte överskatta Ung Företagsamhets bidrag.

Intervjuer

INTERVJUADE PERSONER

För att säkerställa en representativ bild av Ung Företagsamhets påverkan har intervjuer genomförts med ett urval av intressenter kopplade till verksamheten. Urvalet omfattar aktörer från utbildningssystemet, näringslivet, tidigare deltagare samt den interna organisationen.

De intervjuade personerna inkluderar:

- Gymnasielärare inom ekonomi, samhällskunskap och entreprenörskap
- Grundskolelärare som arbetar med entreprenöriellt lärande i undervisningen
- Rådgivare med erfarenhet av att stötta elever och UF-företag
- Yrkeslärare och utbildningsutvecklare inom gymnasie- och arbetsmarknadsområdet
- UF-alumner som startat och vidareutvecklat företag efter gymnasiet
- Representanter från Ung Företagsamhets nationella organisation inom HR och organisationsutveckling

Intervjuerna har genomförts i syfte att belysa Ung Företagsamhets effekter ur flera perspektiv, från individ- och utbildningsnivå till arbetsmarknad, näringsliv och samhällsnivå. Insikterna har använts för att komplettera den kvantitativa analysen samt för att stärka förståelsen för de mekanismer som ligger bakom det samhällsekonomiska värdeskapandet.

Källförteckning

Källor (1/3)

Dealroom & EIT. (2023). Women Founded Scaleups in Europe.

Elert, N., Andersson, F. W. & Wennberg, K. (2015). The Impact of Entrepreneurship Education in High School on Long Term Entrepreneurial Performance. IFN Working Paper No. 1063. Research Institute of Industrial Economics.

European Commission. (2016). *EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework*. Publications Office of the European Union.

European Commission. (2024). *Annual Report on European SMEs 2023/2024*. European Commission.

Eurostat. (2025). *Statistics on Young People Neither in Employment nor in Education and Training (NEET)*.

Folkhälsomyndigheten. (2024). Ensamhet – förekomst, konsekvenser och åtgärder

Folkhälsomyndigheten. (2025). Tillsammans för god gemenskap i hela befolkningen – En nationell strategi mot ensamhet

Frontier Economics. (2025). Female Entrepreneurs: Europe's Untapped Competitive Edge.

Global Entrepreneurship Monitor (GEM). (2025). *Sweden Economy Profile 2025*. GEM Consortium.

Hunter Lindqvist, S. (2017). What and How Students Perceive They Learn When Doing Mini Companies in Upper Secondary School. Karlstad University Studies 2017:43. Karlstads universitet. ISBN 978-91-7063-915-9.

Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19)

Moberg, K. (2014). *Assessing the Impact of Entrepreneurship Education: From ABC to PhD*. Copenhagen Business School.

Källor (2/3)

Moberg, K. (2022). *Impact of Entrepreneurship Education in Denmark 2020*. The Danish Foundation for Entrepreneurship.

Moberg, K. (2024). Märker man om en elev har deltagit i UF företagande? En undersökning av den synliga påverkan som undervisning i UF företagande har på gymnasieelever. Fonden for Entreprenørskab.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). (2025). *Statistik om unga som varken arbetar eller studerar*.

OECD. (2021). *Beyond Academic Learning: First Results from the Survey of Social and Emotional Skills*. OECD Publishing.

OECD. (2021). *The State of School Education: One Year into the COVID Pandemic*. OECD Publishing.

OECD. (2024). *Entrepreneurial Ecosystem Diagnostics*. Paris: OECD Publishing.

OECD. (2024). *Entrepreneurship at a Glance 2024*. Paris: OECD Publishing.

OECD. (2024). *Have Students' Feelings of Belonging at School Waned Over Time?* OECD Publishing.

Segnestam Larsson, O., Rådelid, D., & Wester, D. (2021). Det frivilliga arbetet i Sverige som del av BNP. Statistikmyndigheten SCB.

Sobocki, P., Ekman, M., Agren, H., Krakau, I., Runeson, B., Mårtensson, B., & Jönsson, B. (2007). Resource use and costs associated with patients treated for depression in primary care. *The European journal of health economics: HEPAC: health economics in prevention and care*, 8(1), 67–76.

Statistiska centralbyrån (SCB). (2024). *Genomströmning i gymnasieskolan: Beskrivning och jämförelse av olika indikatorer* (Bakgrundsfakta 2024:1). Stockholm: SCB

Källor (3/3)

Statistiska centralbyrån (SCB). (2024). *Kvinnliga företagare i nystartade företag*. Statistik presenterad via Regionfakta.

Statistiska centralbyrån (SCB). (2025). *Arbetskraftsundersökningarna (AKU). Redovisat i Ekonomifakta: Arbetslöshet efter utbildningsnivå*.

Statistiska centralbyrån (SCB). Statistikdatabasen. *Kostnader för grundskola och gymnasieskola efter skolform, huvudman och kostnadsslag*.

Symonds, J. E., Guo, J., Tang, X., Upadyaya, K., Yu, J., Vaccaro, N., Guigui, D., Ponce, S., Costello, N. & Salmela Aro, K. (2026). Student engagement declines across adolescence: A meta-analysis of longitudinal studies. *Review of Education*, 14(1), e70134.

The European House Ambrosetti. (2023). *Youth Entrepreneurship in Europe: Value and Impact Assessment*. The European House Ambrosetti.

Wallen, F. (2015). En regional analys av UF företagare och företagsamhet. Wallen Economics, på uppdrag av Ung Företagsamhet.

WBCSD. (2013). *Measuring impact framework methodology: understanding the business contribution to society*

Wennberg, K. & Elert, N. (2013). Effekter av utbildning i entreprenörskap: En långtidsstudie av UF alumners arbetsmarknadspotential och företagande. Ratio.

World Economic Forum. (2025). *Future of Jobs Report 2025*. World Economic Forum.

World Health Organization. (2025). *From Loneliness to Social Connection: Charting a Path to Healthier Societies*. WHO Commission on Social Connection.

© 2026 Grant Thornton. All rights reserved.

'Grant Thornton' refers to the brand under which the Grant Thornton member firms provide assurance, tax and advisory services to their clients and/or refers to one or more member firms, as the context requires. Grant Thornton International Ltd (GTIL) and the member firms are not a worldwide partnership. GTIL and each member firm is a separate legal entity. Services are delivered by the member firms. GTIL does not provide services to clients. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions.